

Upravnika: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Izdatnik: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conti. Corr. Post. No 11-3118
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr.
Italije in tucemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina vsakega meseca Lir 18.—,
za inozemstvo pa Lir 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinijeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Un'altro sommergibile inglese affondato

Vivaci azioni aeree sul fronte egiziano — Dieci velivoli
nemici distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate
comunica in data di 12 settembre 1942-XX
il seguente bollettino di guerra n. 838:
Sul fronte egiziano intensificati tiri delle
artiglierie. Durante la prima decade di set-
tembre il nemico ha perduto su tale fronte
170 carri armati e autobombe. Nostri cacciatori
hanno impegnato in combattimento
formazioni avversarie superiori di numero
abbattendo quattro caccia; dagli aviatori
tedeschi altri due apparecchi sono stati
abbattuti in duello aereo e tre distrutti al
suolo in una incursione su di un aeroporto
britannico del Delta del Nilo.
La difesa di Tobruk ha centrato e fatto
precipitare in fiamme un velivolo nei pressi
della piazza. Dalle operazioni della giornata

un aeroplano non ha fatto ritorno.
Nel Mediterraneo la torpediniera Orsa
comandata dal tenente di vascello Enrico
Bucci, ha affondato un altro sommergibile
inglese.

Le unità navali che hanno affondato il
sommergibile nemico citato dal bollettino
837 sono al comando del sottotenente di
vascello Erasmo Sperduto e del guardia-
marina Eugenio Bologna. I nostri caccia-
tori che nei combattimenti segnalati nel
bollettino odierno hanno abbattuto quattro
velivoli avversari erano comandati dal ca-
pitano Carlo Ruspoli e Raniero Piccolo-
mini.

še ena angleška podmornica potopljena

Uspešne letalske akcije na egiptski fronti — 10 sovražnih
letal uničenih

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil
je objavil 12. septembra naslednje 838. voj-
no poročilo:

Na egiptski fronti intenzivno obstrelje-
vanje topništva. V teku prvih 10 dni sep-
tembra meseca je sovražnik izgubil na tej
fronti 170 tankov in oklopnih avtomobilov.

Naši lovci so se zapeli v boj s silnejšimi
letalskimi formacijami nasprotnika ter so
pri tem sestrelili štiri lovce. Nemški letalci
so izgubili v letalskem boju še dve letali, tri
pa so bila uničena na tleh ob priliki poleta
nad neko britansko letališče v Nilovi delti.

Obramba v Tobruku je zadela neko letalo
v bližini mesta, ki se je zrušilo v plamenih.
S poletov tega dne se eno letalo ni vrnilo.

Na Sredozemskem morju je torpedovka
»Orsa« pod poveljstvom poročnika bojnega
broda Henrika Buccijsa potopila še eno an-
gleško podmornico.

Pomorske enote, ki so potopile sovražno
podmornico omenjeno v vojnem poročilu
837, so bile pod poveljstvom podporočnika
bojnega broda Erazma Sperduta in pomor-
ske praporščake Evgena Bologne. Naši
lovci, ki so v bojih, javljenih v današnjem

poročilu, sestrelili 4 sovražna letala so bili
pod poveljstvom kapetanov Carla Ruspoli-
ja in Rajnerja Piccolominija.

Ujetniki in vojni plen
v bojih ob Donu

Rim, 11. sept. s. V borbah, ki so bile od
17. do 28. avgusta v kolenu Dona, kjer so
se borile osne čete osme armade, je bilo
zajetih 5682 ujetnikov in uničenih 16 tan-
kov. Zajetih je bilo tudi več topov in 12
protiletalskih topov.

Nemška odlikovanja
za italijanske letalce

S Sredozemske fronte, 12. sept. s. Eden
izmed posebnih dopisnikov agencije Stefa-
ni poroča:

Poseben odposlanec Hitlerja je izročil
odlikovanje Nemškega orla pilotu majorju
Grimaldu Casalmuovu, poročniku radiote-
legrafistu Francu Boelio in višjemu nare-
dniku telegrafistu Martinu Calogero za-
radi uspešnega sodelovanja, dokazanega
pri podpiranju nemških oboroženih sil.

Duce v Nettunii

Prisostvoval je sijajno uspešnim večbam gašenja požarov
v pristaniščih in na ladjah

Nettunia, 11. sept. s. Duce je danes pri-
sostvoval večbam gasilcev v Nettunii. Ga-
silci, ki jih je režim na narodni podlagi re-
organiziral in opremlil z obilnimi sredstvi
ter izbranim osebjem, so Duceju prikazali
svoje odlične sposobnosti pri gašenju požar-
ov v pristaniščih. Na morju pred pristani-
ščem je bila flotilja motornih ladij z briz-
galkami, ki so bile nedavno konstruirane
po Ducejevi volji ter predstavljajo najmo-
dernejše gasilsko orodje, tako da je Italija
tudi na tem področju avantgardistična v
primeri z napravami pri drugih velikih na-
rodih. Nove motorne ladje z brizgalnami ne
delujejo lahko samo v pristaniščih, temveč
tudi na odprtem morju ter gredo lahko na
pomor ladjam, ki javijo, da je na njih iz-
bruhnil požar. Posadke so bile izbrane kar
najbolj skrbno ter so obiskovale poseben
tečaj. V bližini pomoča je bila ladja z od-
delkom gasilcev, specializiranih v reševanju
pod vodo. Na obali so bile postrojene šte-
vilne motorne brizgalne.

Duce je prisel na kolodvor v Nettunio
ob 17.15 v spremstvu tajnika Stranke, mi-

nistra za promet, podtajnika notranjega mi-
niststva in podtajnika mornariškega mi-
niststva. Sprjel ga je prefekt, nakar je Duce
sedel v avto in se odpeljal ob vzklilih ljud-
stvu. Vse prebivalstvo se je zbralo vzdolž
ceste, po kateri se je Duce vozil do pomoča.
Ko je prisel tja, se je Duce z motornim
čolnom odpeljal na odprto morje, kjer je
pregledal motorne ladje z brizgalnami. Ko
se je vrnil na kopno, je prisostvoval več-
bam gašenja požara na krovu motorne jad-
nice in na dveh pontonih ter večbam motor-
nih ladij z brizgalnami, zasidranih na mor-
ju, in motornih brizgal na obrežju.

Naposled je Duce gledal večbo reševanja
pod vodo, katero je izvedel odred potaplja-
čev. Ob koncu vaj, ki so bile izvedene v
popolnem skladu z izbrežnimi strokov-
njastvom, je Duce, vidno zadovoljen zaradi
tehnične opreme gasilskih oddelkov v pri-
stanišču in na morju, izrazil svoje zadovolj-
stvo državnemu podtajniku notranjega mi-
niststva in generalnemu direktorju gasil-
stva. Duce je nato zapustil Nettunio ob
živahnih ovacijah vsega prebivalstva.

Japonska ofenziva na Novi Gvineji

Kljub izredno težavnemu terenu japonske čete stalno
napredujejo proti Port Moresbyju

Sanghai, 12. sept. d. Zadnje vesti o vo-
jaškem položaju na Novi Gvineji, kjer so
japonske sile pričele energično ofenzivo
proti Port Moresbyju, kažejo, da so Jap-
ponci napredovali že zelo daleč proti svo-
jemu cilju. Borbe se nadaljujejo že južno
od prelaza v gorovju Owen Stanley, preko
katerega vodi ozka cesta od Kokode proti
Moresbyju. Svojo ofenzivo so Japonci pričeli
iz Kokode ter po obvladanju sovražnika v
nižini severno od pogorja Owen Stanley
zavzeli počasi tudi vso gorsko verigo. Po
zavzetju cestnega prelaza so japonske čete
zdaj dosegle nižinski teren pred Port
Moresbyjem. Pred pričetkom sedanje ofen-
zive so se 6 tednov ponavljale le manjše
operacije v bližini Kokode, majhnega nase-
lja sredi džungle, ki pa razpolaga z dobrim
letališčem.

Na kako izredno težavnem terenu se vo-
dijo sedanje borbe na Novi Gvineji, zani-
mivo prikazuje poročilo posebnega dopisni-
ka bostonskega lista »Christian Science
Monitor«. Vojni poročevalec pravi, da so te
borbe sicer gotovo med najmanj epičnimi,
kar jih je bilo v sedanji vojni, toda po po-
sebnih okoliščinah tako izredno težavne, da
je vprav neverjetno, kako da se avstralske
čete vobče še morajo držati po od dežja
razmehčanih strupenih močvarah gorske
džungle, in to proti japonskim četam in ja-
ponskim vojakom, ki veljajo za najboljše
džungelske borce na svetu. Naravno, da

se morajo zaradi tega avstralske čete ne-
prestano umikati pred svojim nasprotni-
kom, bodisi da jim grozi obkolitev, bodisi
zaradi nadmočnega japonskega pritiska.

Ozemlje, na katerem se sedaj vrše bor-
be na Novi Gvineji — pravi dalje vojni do-
pisnik bostonskega lista — je prav gotovo
najbolj divje in najbolj neprehodno, kar
sem jih kdaj videl. Po svoji divjosti preka-
ša vse terene, na katerih so se vršile borbe
na Malajskem polotoku ali v Birni. In
preko tega terena, ki si ga človek v njego-
vi težavnosti ne more niti prav zamisliti,
napreduje zdaj japonska ofenziva naglo
proti Port Moresbyju.

Tudi v Birni neuspeh
angleškega letalstva

Tokio, 12. sept. d. Iz poveljstva japo-
nskih letalskih sil v Birni javljajo dodatno
k že objavljeneemu kratkemu poročilu o na-
padu britanskega letalstva na Aklab, da
se je v sredo zjutraj nad to birmansko lu-
ko, ki leži ob Bengalskem zalivu, pojavilo
9 sovražnih bombnikov tipa »Blenheim«. Jap-
onska letala so se takoj spustila v bor-
bo z britanskimi zračnimi silami ter 3 iz-
med napadajočih bombnikov sestrelila. Ka-
sneje je britansko letalstvo napad ponovilo
in iz skupine 6 britanskih bombnikov tipa
»Hudson« so japonski lovci sestrelili še
nadaljnja 2 aparata.

NEMŠKI PRODOR OB TEREKU

Zadnji obalni for na novorosijskem področju osvojen — Nadaljevanje
borb za stalingrajske utrube — Letalske izgube 171:14

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 12. sept.
Vrhovno poveljništvo nemške vojske je
objavilo danes naslednje vojno poročilo:
Jugovzhodno od Novorosijska je osvojila
pehota v trdih bojih zadnji for na obali.
V odseku ob Tereku so prodrle nemške
čete sovražne postojanke in uničile ba-
terije.

Pred Stalingradom trajajo borbe za
utrdbene naprave dalje. Razbremenjeni
napadi sovražnika so bili zavrnjeni. So-
vražnikove linije za dovoz so bile spet
cilj hudih letalskih napadov. Razen tega
je bil ponoči bombardiran Stalingrad in
naprave na letališčih severno od mesta.

Južno od Rževa so se izjalovili ponov-
ni napadi močnih sovražnikovih sil ob ži-
lavem odporu nemških čet.

Južno od Ladoške jezera in iz Petro-
grada izvedeni brezuspešni in z velikimi
izgubami zvezani napadi so bili odbiti.
Nemška in hrvaška bojna letala so pri-
zadejala hude izgube izhodnim postojan-
kam sovražnika.

Na visokem severu je letalstvo uspešno
bombardiralo sovražne postojanke in le-
talska oporišča.

Sovjetsko letalstvo je izgubilo v dne-
vih 10. in 11. septembra v letalskih bojih,
pri katerih so bili udeleženi tudi italijan-
ski, rumunski, španski in madžarski lovci,
ter po protiletalskem topništvu 171 letal.
Pogreša se 14 lastnih letal.

V prvih 10 dnevih meseca septembra
so izgubili Angleži na afriški fronti vsega
170 oklopnih in oklopnih izvidniških vo-
zil.

Na angleški južni obali in v jugovzhod-
nem delu otoka so dosegla nemška letala
zadetek v polno z bombami težkega kalib-
bra na industrijske in prometne naprave.
Ob obali zasedenih zapadnih pokrajin sta
bili sestreljeni dve angleški letali.

V noči na 11. septembra je prišlo med
nemškimi in angleškimi hitrimi čolni do
oboroženega stika v Kanalu. En sovražni
čoln je bil potopljen, drugi pa so se po
številnih zadetkih in ob močno se razvi-
jajočih požarih obrnili.

Novi uspehi italijanskih čet ob Donu

Vsi sovražni poskusi protinapadov v kali zadušeni
Zmagovito sodelovanje letalstva

S fronte ob Donu, 11. sept. s. V obrambi
Stalingrada so trenutni paroksizma zaradi
divje reakcije rdečih, ki bi s padcem mesta
izgubili možnost za resno ofenzivno reak-
cijo in izgubili nado v možnost domneve-
ga stika obeh front. Plaz tankov in čet s
severa pa ne more zaježiti nelzprosnih klešč,
ki se od ure do bolj stiskajo.

Tudi v odseku italijanske armade boljši-
viki niso opustili v preteklih dneh svojega
delovanja. Skušali so zdaj tu zdaj tam
prekoračiti Don. Pri enem teh poskusov
so bile čete, ki so v širokem odseku sku-
šale prekoračiti reko, obstreljevane na
ladjah. Nekatere ladje so bile potopljene
in sovražniku je bil povsod preprečen pre-
hod. Nadaljnji poskus ob podpori topni-
štva je bil preprečen že v kalli, Elementi,
ki jim je uspelo priti ponoči na vzhodno
obrežje, so bili odbiti.

To kaže kako si Sovjeti prizadevajo ne
samo, da ne bi prepustili niti peči zemlje
vzdolž fronte italijanske armade, temveč
tudi, kako upajo še vedno, da bodo s temi
akcijami olajšali pritisk na Stalingrad.

S fronte ob Donu, 11. sept. s. Drago-
ceno sodelovanje naših letalskih oddelkov
na vzhodni fronti se je izkazalo v zadnjih
dneh v hudih borbah čet italijanske arme-
de na donskem odseku. Sovražnik, čeprav

je bil večkrat odbit z najbolj krvavimi iz-
gubami, je zopet poskušal z novimi sil-
nimi napadi v obupni nameri, da bi prodrli
fronto, ki jo trdno drže vojaki Italije. Vsi
poskusi so bili gladko odbiti. Letalstvo je
izredno aktivno poseglo v boje na kopnem.
Izvidniški oddelki so nadzorovali kretanje
sovražnika v neposrednem zaledju fronte,
kakor tudi v oddaljenem zaledju. Lahki
bombniki so bombardirali zbirališča čet,
cestna križišča, oskrbovalne poti in sov-
jetske postojanke. Naše eskadrile lovcev
so stalno obvladovalle nebo nad bojiščem
in preprečile delovanje nasprotnega letal-
stva. Ob enem zadnjih močnih napadov so-
vražnika so se tri patrulje lovcev, ki so le-
tele v višini 3000 metrov nad fronto in
bile pripravljene za poseg v boje, drzno
spustile v nižino, ko jih je alarmiral pri-
pravljami ogenj lahkega topništva, in to
kljub izredno močni reakciji protiletalske-
ga topništva ter avtomatičnega orožja. V
ponovnih poletih nad sovražnimi silami, ki
so bile zbrane v dolinah in pripravljene za
akcijo, so naši piloti uspešno obstreljevali
sovjetsko pehoto ter jo razpršili. Napad je
bil v kali preprečen, kajti zaradi hudih iz-
gub po letalskem obstreljevanju s stroj-
nicami so se boljševiski morali vrniti na
izhodiščne postojanke.

Železni obroč okrog Stalingrada

Pregled položaja na stalingrajskem in ostalih odsekih
vzhodne fronte

Berlin, 12. sept. d. V svojem komentarju
k včerajšnjemu nemškemu vojnemu poro-
čilu je nemški službeni vojaški zastopnik
posebno poudaril silovitost borb, »d so v
teku v utrđenem sistemu okrog Staling-
grada. K ugotovitvi, da so nemške čete
prodirle skozi pas nadaljnjih sovražnikovih
utrdbenih zgradb ter zavzele več žilavo
branjenih sovražnikovih položajev, je nem-
ški vojaški zastopnik pripomnil, da so s
tem nemške sile prodrle globoko v utrjeno
ozemlje Stalingrada. Železni obroč okrog
Stalingrada se nezadržno zmerom bolj zo-
žuje navzile najtrdozratnejši sovražnikov
obrambi. Lahko se trdi, je naglasil nemški
vojaški zastopnik, da so koncentracije top-
ništva in tankov na stalingrajskem pod-
ročju na obeh straneh tolikšne, kakor še
nikoli v vseh dosedanjih borbah na vzhod-
nem bojišču.

Velikega strateškega pomena je pro-
dor nemških čet na Volgo tudi južno od
Stalingrada, medtem ko je bil že nekaj
časa poprej dosežen zapadni breg Volge
tudi severno od mesta. Teren, ki so ga
nemški oddelki zasedli ob Volgi južno od
Stalingrada, se poslej naglo širi.

Na kavkaškem bojišču so nemške čete
v nezadržnem napredovanju navzile mo-
nemu sovražnikovemu odporu spet pridob-
ile na terenu tako jugovzhodno od Novo-
rosijska kakor tudi na bojišču ob reki Te-
reku.

Na centralnem frontnem odseku so bili
odbiti večji sovražnikovi napadi ter je so-
vražnik pri tem izgubil poleg moštva tudi
mного vojnega materiala.

K trditvi sovjetske propagande, da so
bombe, ki so jih metala sovjetska letala
včeraj na nemškem ozemlju, zanetile v
Berlinu 12 velikih požarov, je nemški vo-
jaški zastopnik ironično pripomnil, da bi
bil Berlin res skorajda uničen od sovjet-
skega ognja, ako ne bi bilo potreba pri teh
izoliranih redkih vzemirjavalnih napadih
z vso pozornostjo napenjati usesa, da se
vobče sliši streljanje protiletalskih baterij.

Delež letalstva

Berlin, 12. sept. 3. V bitki, ki divja se-
daj z večjo ogorčenostjo nego kdaj koli
poprej pri Stalingradu, se udeležuje nem-
sko letalstvo v odlični meri. Kakor po-
ročajo danes iz pooblaščenih krogov, so
nemška letala vseh tipov, predvsem pa
sturmglavci, doslovno zdrobila v nekakem
pekelnem vrtiljaku neprestanih padov
središče mesta in celo vrsto utrdb, ki so
jih Rusi izgradili šele pred nekoliko dnevi.

ozadje se ne bodo mogle več urediti za ka-
ršen koli odpor.

V eni svojih zadnjih oddaj je navajal lon-
donski radio neki članek glasila sovjetske
vojske »Rdeča zvezda«, ki označuje položaj
Stalingrada kot obupen. Isti list pravi na-
dalje z narejenim patosom, da je pritisk
napadujočih čet vedno bolj grozeč in da
so morale obrambne čete na jugu vidjub
ogromnim naporom izprazniti neki utrjeni
kraj.

Uspešni boji tudi na srednjem odseku

Berlin, 12. sept. d. V nemškem vrhovnem
vojnem poveljništvu so bile v petek popol-
den objavljene še naslednje podrobnosti o
zadnjih borbah na srednjem odseku vzhod-
nega bojišča.

Na prostoru jugozapadno od Kaluge So-
vjeti dne 10. septembra niso izvršili nobe-
nega večjega strnjenelega napada. Na tem
prostoru je prišlo do sporadičnih sovraž-
nikovih izvidniških akcij, ki pa so se vse
izjalovile.

Na odseku severozapadno od Medina je
prišlo prav tako samo do lokalnih izvidni-
skih operacij. Na odseku pri Rževu pa je
sovražnik spet pričel s koncentričnimi na-
padi na nemške položaje. Po moči in raz-
sežnosti so ti napadi presegali poprejšnje
sovražnikove akcije te vrste, končali pa so
se vnovič v nemško korist s hudimi izguba-
mi za Sovjete. Neka vas, ki je bila izpre-
menjena v dobro utrjeno trdnjavo, je v
teh borbah večkrat prešla iz rok v roke ter
je končno ostala pod nemško oblastjo. V
teh borbah je bilo uničenih 67 sovjetskih
oklopnih vozil.

Tudi severno od Rževa je sovražnik na
več točkah napadel z močnimi silami. Na
neki točki je sovjetska pehota ob podpori
tankov sedemkrat zaporedoma poskušala
prodrati skozi nemške linije, toda vsi na-
padi so se zrušili v koncentričnem ognju
nemških obrambnih postojank in je sovraž-
nik utrpel zelo številne izgube. Bilo je pri
tem uničenih 23 sovjetskih tankov.

Odbit napad na fronti Karelske ožine

Helsinki, 11. sept. s. V zadnjih 24 urah
je bil odbit z izgubami za sovražnika na
fronti Karelske ožine, in sicer v zapadnem
odseku, napad sovjetske pehote, izveden
ob zaščiti topništva in umetne megle. Ne-
ki sovjetski oklopni vlak, ki ga je finski
topništvo ponovno zadelo v polno je eks-
plodiral.

*

Vojna na morju

Bolgarsko občudovanje ita-
lijanske mornarice

Sofija, 11. sept. s. »Utro« izraža največje
občudovanje za italijansko mornarico, ki se
je odela s slavo na Sredozemskem morju
in na Atlantiku v borbi z mnogo močnejšo
angleško mornarico ter zdaj sodeluje tudi
v bojih na Ladoškem jezeru in Črnem mor-
ju, zadajajoč sovražniku smrtno udarce.

Tokio, 11. sept. s. Iz pristojnega vira se
doznava, da je neka japonska podmornica
napadla in potopila veliko angleško 10.000
tonsko transportno ladjo v kanalu Mo-
zambiqua. Nadaljnji obvestil še ni.

Buenos Aires, 11. sept. s. Iz Washing-
tona poročajo, da je neka podmornica osl
potopila en angleški parnik v Antilskem
morju.

Angleži mečejo bombe na francoske ujetnike

Berlin, 12. sept. d. S pristojnega nem-
škega vojaškega mesta javljajo, da so o
priliki enega zadnjih nočnih britanskih le-
talskih napadov metali sovražni aparati
bombe tudi na neko ujetniško taborišče.
Pri tej priliki je bilo od angleških bomb
ubitih 18 francoskih vojakov, večje število
pa ranjenih.

Prigionieri britanski catturati sul fronte egiziano — Britski ujetniki z egiptske fronte

Nad 1500 Slovencev in Slovenk so pomorili komunistični partizani

Vedno nove groze in stud »zbujajoče podrobnosti prihajajo na dan o partizanskem besenju po Dolenjskem in Notranjskem. Se vedno niso znani vsi podatki, a že po dosedanjih presedah število slovenskih mož, fantov, žena, deklet in otrok 1500. Več ko poldrugi tisoč ljudi so torej pomorili komunisti v svojem besu sovraštva in uničevanja. In še vedno ne more nihče reči, da je to vse in da ne bodo nadaljnji podatki iz krajev, od koder jih doslej še ni, te grozotne številke še povišali.

Poleg uničevanja poštenih slovenskih ljudi pa so komunisti s svojim zločinskim terorjem povzročili Slovincem tudi neizmerno drugačnja trpljenja in neprecenljivo drugačno škodo. Razumljivo je zato, ako prihajajo za dežele poročila, kako narašča med kmečkim prebivalstvom odpor proti komunistom in njihovim partizanom in kako je vedno več krajev, v katerih posejajo ljudje po samopomoči in samobrambi. Zbirajo se v skupine in čete, ki si zakažejo nalogo, ohraniti svoj kraj ali svojo okoliš pred novim partizanskim vpadom.

Obenem govore poročila, ki dan za dnem prihajajo v Ljubljano, tudi o naraščajočem razkroju med komunisti samimi. Povzročila ga je v glavnem sistematična očistevalna akcija Oborožene sile, ki je razpršila in uničila že vse večje partizanske oddelke, mnogo pa pripomorejo tudi samobrambene vaške organizacije, ki preprečujejo, da bi se raztreseni partizani zopet zbrali ter se založili z raznimi potrebščinami. Iz vseh strani prihajajo vesti, kako so komunistični voditelji partizanskih oddelkov, ko je prišla resna preizkušnja, te oddelke zapustili in mislili le na lastno rešitev.

Po novih zanesljivih vestih, ki so prišle v zadnjih dneh v Ljubljano, objavljamo danes še nekaj primerov, ki kažejo strahotno uničevalno delo komunistov. V krmskem področju so našli doslej že okrog 200 grobov partizanskih žrtev, okrog Roba preko 150. V Grčaricah nad Dolenjo vasjo so našli 45 grobov. Prešteta še niso trupla, ki leže po neštetihi kraških jamah in prepadih. V Iškem Vintgarju so na primer samo v eni duplini našli 14 moških in 5 ženskih trupel.

Nedaleč od Sela pri Šumberku so doslej našli 131 grobov s komunističnimi žrtvami. Znanega Lojzeta Mavca iz Mirne peči so komunisti mučili ter ga nato potolkli s koli. Partizani so ubili tudi njegovo sestro iz Vrhnice, mater sedmih otrok. Ubili so tudi mizarja Makšeta.

V Gorenji vasi pri Šmarjeti ob Novem mestu so partizani ubili med drugimi tudi 28-letnega krojača Stanka Grahuta, ko so vsačani prosili zanj, češ da je eden najbolj poštenih fantov v vasi, so komunisti rekli, da je treba prav take iztrebiti. Umor je zakrivil Alojzij Pajk, bivši Grahutov pomočnik, ki je dal svojega nekdanjega mojstra ujeti. Grahut je bil sedemkrat poškodovan v prsa z bajonetom. Ljudstvo je njegovo truplo zahtevalo nazaj in ga pokopalo v veliko žalno slovesnostjo, čeprav so partizani grozili, da bodo vse pogrebce iz zasele postrelili.

Javnosti je že znan umor podžupana v Dev. Marji v Polju Pogačnika. Ugrabili so ga partizani z njegovo ženo in sinčkom vred. Pri Polici so očeta in mater ubili, sinčka pa odvedli s seboj. Oddelke partizanov, ki je ugrabil Pogačnika, pa je bil razbit in sinčka so rešili. Našli so ga privezanega h komunističnemu poveljniku, ki je dal otrokove starše poklati.

Mučeniško je umrla za svoje protikomunistično prepričanje v Hinjah pri Žužemberku učiteljica Darinka Čebulj. Skupno s hinjskim kaplanom Henrikom Novakom so jo partizani odpeljali. Zapisnik o smrti kaplana Novaka se je našel v žepu ubitega partizanskega komandanta Ivana Rometa, o Darinki Čebulj pa se je zdaj zvedelo, da so jo tudi umorili.

Kakšnih zverinskih dejanj je sposoben komunistični bes, dokazuje smrt soferja Jelovsčica iz Zaplane pri Vrhniki, ki so ga partizani najprej obstrelili, nato pa mučili. Uradna zdravniška komisija je ugotovila, da so mu zločinci iztaknili oči in polomili kosti, potem pa še potisnili roke in noge v krop, končno pa so ga ubili.

neko hišo. Bili so sprejeti s strelj ter so nato tudi sami obstreljevali poslopje. Agenci so nato razbili hišna vrata ter vlomili v hišo. Aretirali so dva moža ter zaplenili šest revolverjev. Kasneje so aretirali lastnika klinike »Mater Misericordiae«, največje katoliške bolnišnice severne Irske, in ga zadržali na policiji. Z druge strani poročajo, da do sedaj ni bila izvršena nobena aretacija v zvezi z umorom policijskega narednika O'Briena. De Valera je poslal sošolno brzojavku bratu imenovanega narednika.

Krvavi spopadi na Irskem
Dublin, 12. sept. d. Iz Belfasta javljajo, da je prišlo preteklo noč v eni izmed najbolj obljubljenih ulic v središču Belfasta do hudega spopada med policijo in nekimi civilisti, ki so na policijske agente streljali skozi okna neke stanovanjske hiše. Policija je na strele odgovorila in je bilo verjetno več oseb zadetih. Podrobnosti o incidentu še niso na razpolago.

Bublin, 12. sept. s. Minulo noč je prišlo v Belfastu do novih spopadov. Na Crumlin Roadu se je razvila prava pravcata bitka, ko so policijski agenti poskušali vlomiti v

Hinavstvo Rooseveltove politike
Amerika posega po južnoameriških področjih
Tokio, 11. sept. s. »Japan Times Advertiser« komentira poročilo, da se je Amerika polastila otokov Galapagos in pristanišča sv. Helene ob obali Ekvadorja in piše, da se ni čuditi sprito tega novega piratskega dejanja Amerike, ki potrjuje imperialistične namere Severne Amerike na pram Južni Ameriki. Hinavska formula »politike dobrega sosedstva«, ki so jo Američani toliko raztrobili, je končana in se je pretvorila v vojaški napad, poudarja list ter dodaja, da pa Amerika ni sposobna, da bi zopet zavzela ozemlja, ki so jih Japonci osvojili v južnem Pacifiku, zato se hoče zdaj rehabilitirati z zasledenjem nebranjene južnoameriškega ozemlja.

Berlin, 11. sept. s. Novi angleški napad na Madagaskar je vzbudil v berlinskih političnih in novinarskih krogih hudo ogorčenje. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše, da je značilno, da se angleški napad, kakor je priznalo samo angleško poročilo, naslanja na podporo Amerike. Medtem ko se v Vichyju ameriški odpravnik poslov za Francijo razgovarja s francosko vlado glede letalskih napadov na francoska mesta, da je ista vlada, ki vzdržuje diplomatske odnose z Vichyjem, svoj nepogojen pristane k vojaški akciji svojega zaveznika, ki krši svobodo in integriteto francoskega ozemlja.

»Börsen-Zeitung« zaključuje v svojem članku 9. t. m., da mora francoski narod

Diplomati pri predsedniku japonske vlade
Tokio, 12. sept. d. V službenih prostorih japonskega zunanjega ministrstva je predsednik japonske vlade v svojstvu japonskega zunanjega ministra v petek popoldne privrkal sprejel pri japonski vladi akreditirane diplomatske predstavnike tujih sil, s katerimi je ostal v daljšem razgovoru.

Incidenti med vojniki v Siriji
Ankara, 11. sept. s. Novi incidenti so nastali v Siriji med degaustilnimi in angleškimi vojniki. Prišlo je med njimi do nočnih spopadov, pri katerih je bilo več vojakov hudo ranjenih. Zaradi napetosti med okupacijskimi četami so vojaške oblasti strogo omejile kretanje vojakov ter poostrele policijsko uro. Prepovedana je bila tudi prodaja alkoholnih pijač vojakom v večernih urah.

Neurje v Španiji
Madrid, 12. sept. d. V centralnem delu Španije so viharji s silnimi nalivi povzročili v raznih mestih precejšnjo škodo. Bilo je tudi nekaj človeških žrtev, vendar njih število še ni točno ugotovljeno. V Toledu sta bili ubiti dve osebi. V Madridu so velike plohe povzročile poplavo v nekaterih ulicah in je bil deloma ustavljen tudi promet. V kraju Arges je voda izpodkopala več hiš, ki so se zrušile v valove. Na mnogih krajih je voda odnesla zalogo hrane in živilske krme. Posebno huda škoda je bila povzročena po vinogradih, kolikor leže po nižinskem svetu, in po sadovnjakih. V kraju Ganilla so neurja popolnoma uničila vse olivne nasele in sadovnjake. Samo v tem kraju je voda bodisi poškodovala bodisi popolnoma porušila 35 hiš.

Ali ste že odposlali naročilnico za DK?

Eksemplarična kazen za krivično ovadustvo

Ljubljana, dne 12. septembra

Poveljstvo napadalnega oddelka Črnih srajc je sklenilo prijavitelj vojaškemu sodišču neko Trček Anko, N. ter Josipine, rojeno v Ljubljani in stanujočo na Tržaški cesti št. 5, ker je zakrivila zločin obrekovanja.

Trčkova je namreč ovajala Slovence, o katerih je vedela, da niso krivi, ter jim pripisovala posest orožja, streliva in komunističnega propagandnega materiala. To je delala z namenom, da bi bile obsojene osebe, napram katerim je bila dolžnica za denar, do katerega je prišla v zadnjem času na sleparski način.

Gornjo odločitev poveljstva napadalnega oddelka Črnih srajc bo naša javnost nedvomno pozdravila z velikim zadovoljstvom. Saj gre v danem primeru za onemogočenje posla nizkotnim dušam, ki s krivičnimi in izmišljenimi ovadbami spravljajo v nesrečo cele družine, le da zadostijo svoji podli maščevalnosti ali si pridobijo kak materialni dobiček. Taki ljudje, ki se pojavljajo zlasti v izrednih časih, kakršni so sedanj, ne le nimajo nikakega čuta odgovornosti in pravičnosti, temveč tudi ne srca za svojega bližnjega in so celo dostikrat naravnost veseli tuje nesreče. Že samo po tem so škodljiv element za urejeno in civilizirano človeško družbo. Vrh tega so škodljivi, ker spravljajo oblasti v zmožnost, da bodo rezerve bankovcev prišle v nepravne roke. Zato so bili takoj izdani dalekosežni ukrepi, ki so omogočili, da so bili rezervni bankovci spravljani na varno. Tako je bila situacija od priletka boljša, kakor se je pričakovalo, čeprav so obstojale velike težave za ureditvijo listin pri posameznih podružnicah.

Na podlagi odredbe vojaškega poveljstva za Srbijo je Narodna banka z 31. majem preteklega leta stopila v likvidacijo. Pri likvidacijskem delu so koristno služile izkušnje, pridobljene pri likvidaciji Avstrijske narodne banke in češkoslovaške narodne banke.

V razmeroma kratkem času so bili na vsem področju bivše Jugoslavije zamenjani

bankovci Narodne banke. Isto velja tudi za kovance z izjemo Hrvatske in Srbije, kjer bodo kovance šele zamenjali, ko bodo izdelani novi hrvatski in srbski kovanci. Srbski kovanci po 50, 20 in 10 din pa so bili tudi v teh dveh državah zamenjani.

V oktobru lanskega leta so se pričela pod predsedstvom poslanika Marchesa Diena z italijanske strani in poslanika dr. Fabricsusa z nemške strani pogajanja o premoženjski likvidaciji bivše jugoslovanske države in o izvedbi likvidacije Jugoslovanske narodne banke. Likvidacije se vrši po čisto trgovskih načelih. Že 11. decembra lanskega leta je bil v Rimu parafiran skupni protokol med predstavnicami Italije in Nemčije, nato pa so sledila pogajanja z Mačarsko, Bolgarijo in Hrvatsko. Tako je 22. julija t. l. prišlo v Berlinu do podpisa pogodbe o premoženjskopravni likvidaciji bivše jugoslovanske države in o nekaterih vprašanih finančne narave, ki so s tem v zvezi. Pogodbo so podpisali predstavniki Italije, Nemčije, Bolgarije, Hrvatske in Mačarske, pri čemer je Srbijo zastopala nemška vlada. Tej pogodbi je do danes protokol o likvidaciji Jugoslovanske narodne banke, poleg protokola o ureditvi obveznosti in terjatev Jugoslovanske Narodne banke iz klirniškega plačilnega prometa. V razmeroma kratkem času 9 mesecev je bil v vseh teh vprašanih dosežen sporazum z vsemi državami pridobitnicami ozemlja bivše Jugoslavije.

S podpisom te pogodbe je bila zlasti ustvarjena podlaga predvsem za ureditev obveznosti in terjatev iz predvojnega klirniškega prometa in tako lahko oni, ki imajo stare klirniške terjatve, računajo, da jim bodo v doglednem času izplačane stare terjatve preko klirniških računov držav pridobitnic ozemlja bivše Jugoslavije. Ostali upniki Jugoslovanske narodne banke v likvidaciji, kakor n. pr. lastniki žirovnihih dobrotmetov, so v nekaterih državah že izplačani, kolikor pa še niso, bo izplačilo izvršeno v bližnji bodočnosti. Pogoj pa je seveda, da tudi dolžniki Jugoslovanske narodne banke v likvidaciji zadostijo svojim obveznostim.

Gospodarstvo
Likvidacija Jugoslovanske Narodne banke

benkovci Narodne banke. Isto velja tudi za kovance z izjemo Hrvatske in Srbije, kjer bodo kovance šele zamenjali, ko bodo izdelani novi hrvatski in srbski kovanci. Srbski kovanci po 50, 20 in 10 din pa so bili tudi v teh dveh državah zamenjani.

V oktobru lanskega leta so se pričela pod predsedstvom poslanika Marchesa Diena z italijanske strani in poslanika dr. Fabricsusa z nemške strani pogajanja o premoženjski likvidaciji bivše jugoslovanske države in o nekaterih vprašanih finančne narave, ki so s tem v zvezi. Pogodbo so podpisali predstavniki Italije, Nemčije, Bolgarije, Hrvatske in Mačarske, pri čemer je Srbijo zastopala nemška vlada. Tej pogodbi je do danes protokol o likvidaciji Jugoslovanske narodne banke, poleg protokola o ureditvi obveznosti in terjatev Jugoslovanske Narodne banke iz klirniškega plačilnega prometa. V razmeroma kratkem času 9 mesecev je bil v vseh teh vprašanih dosežen sporazum z vsemi državami pridobitnicami ozemlja bivše Jugoslavije.

S podpisom te pogodbe je bila zlasti ustvarjena podlaga predvsem za ureditev obveznosti in terjatev iz predvojnega klirniškega prometa in tako lahko oni, ki imajo stare klirniške terjatve, računajo, da jim bodo v doglednem času izplačane stare terjatve preko klirniških računov držav pridobitnic ozemlja bivše Jugoslavije. Ostali upniki Jugoslovanske narodne banke v likvidaciji, kakor n. pr. lastniki žirovnihih dobrotmetov, so v nekaterih državah že izplačani, kolikor pa še niso, bo izplačilo izvršeno v bližnji bodočnosti. Pogoj pa je seveda, da tudi dolžniki Jugoslovanske narodne banke v likvidaciji zadostijo svojim obveznostim.

Gospodarska bodočnost Nizozemske Indije

Kmalu po zasedbi Jave in ostalih področij Nizozemske Indije je v nizozemskih gospodarskih krogih nastalo vprašanje, kaj bo z ogromnimi nizozemskimi investicijami kapitala v teh deželah in kakšna bo bodoča usoda Nizozemske Indije pri oskrbi svetovnega gospodarstva z važnimi surovinami. Ta skrb se je še povečala, ko so bila kmalu po zasedbi zaplenjena vsa gospodarska podjetja, ki pripadajo inozemskemu kapitalu. Zato je interesom prinesla precejšnjo olajšanje tako zvana batavjska proklamacija, v kateri je japonska vojaška uprava izjavila, da bo postopala v smislu sodelovanja v interesu skupnega blagostanja. Tudi japonski finančni minister je izjavil v parlamentu, da bo Japonska vse storila za naglo in obsežno gospodarsko obnovo dežele. Seveda bo Nizozemska Indija predvsem služila potrebam velikiokazijskega prostora, vendar to ne izključuje prometa Nizozemske Indije z ostalimi celinami zlasti po vojni. Nizozemske investicije se cenijo na 2600 milijonov goldinarjev. Kakor se zdi, imajo Nizozemci upanje, da bodo deležni donosa kapitala, investiranega v Nizozemski Indiji, kar potrjuje razvoj tečajev velikih kolonijalnih družb, ki so v marcu dosegle najnižje stanje in so se od tedaj dvignile na dvojno višino.

Po japonskih informacijah se bo proizvodnja kavčuka obdržala na dosedanjih višini. Glede na sedanjo potrebo Vzhodne Azije bodo sicer nastali veliki presežki, ki pa se bodo po najnovejših informacijah lahko uporabili v druge namene, tako predvsem za izdelovanje bencina. Japonskim kemikom je uspelo najti novi postopek za uspešno pridobivanje bencina iz gumij. Vrh tega smatrajo japonski gospodarski krogi, da kaže zbrati precejšnje rezerve gumija, kajti po končani vojni bo potreba kavčuka izredno velika. Glede proizvodnje nafte je omeniti, da so na nekaterih področjih pridobivanje nafte zopet obnovili. Težave pa obstojajo še glede vskladienja in prevoza nafte. Obnovljena je tudi proizvodnja kositra, zlasti na otoku Banka, kjer so bile naprave prenešene na podjetja japonske kovinske industrije. Tudi presežke proizvodnje kositra bodo stavili na zalogo za kritje velike potrebe, ki bo nastala po vojni. Japonska uprava skrbi tudi za obnovo proizvodnje premoga. Proizvodnja sladkorja so nameravali v začetku omejiti in jo prilagoditi manjši potrebi Azije ter namesto sladkorne pese pridelovati bombaž. Ti načrti pa so bili opušteni in je Java sedaj določena kot središče industrije sladkorja v Aziji. Zato pa se bo omejila proizvodnja sladkorja na Formoz in na Filipinih. Pri tem je japonska uprava upoštevala moderno ureditev japonske industrije v Nizozemski Indiji.

Gospodarske vesti

Podaljšanje italijansko-hrvatski klirniški sporazum. Iz Rima poročajo, da je bila veljavnost italijansko-hrvatskega klirniškega sporazuma podaljšana do 31. decembra 1942.

Nova ureditev gospodarstva z mineralnim oljem. Iz Rima poročajo, da preide funkcije urada za tekoča goriva pri korporacijskem ministru na novi generalni komisariat za tekoča goriva, pogonska sredstva in mineralna olja pri vrhovnem poveljstvu Oborožene Sile. Novi generalni komisariat je najvišja instanca v vseh vprašanjih, ki se tičejo gospodarstva z mineralnim oljem. Kakor doslej, se bodo ti ukrepi izvajali preko poldržavne družbe Agip.

75 letnica brenneške železnice. V sedanjih vojni je železniška zveza preko Brennerja dobila prav poseben pomen kot najvažnejša prometna zveza med obema osmi državama. Zato ne bo odveč opozoriti na važen jubilej te železnice. Ob koncu avgusta je poteklo ravno 75 let, odkar je stekel prvi vlak na progi Inomest-Bolcano. Avstrijska družba Južne železnice je leta 1864 v spoznanju velike važnosti neposredne železniške zveze med Srednjo Evropo in Severno Italijo sklenila, da bo zgradila to

Bolgarska zunanja politika

Sofija, 11. sept. s. Vlada večina Sorbranja se je sestala pod predsedništvom ministrskega predsednika Filova, ki je poročal o politiki vlade na splošno in posebej glede na bolgarsko zunanjo politiko. Govoreč o odnosih do sosednjih držav je Filov poudaril, da so bili rešeni vsi problemi na podlagi pogodb v Craiovi. Glede splošne bolgarske zunanje politike je Filov izjavil, da se Bolgarija ne bo oddaljila od svoje dosedanje poti.

Sofija, 11. sept. s. Uradno javljajo, da so se bolgarsko-rumunska gospodarska pogajanja v Sofiji ugodno zaključila. Prihodnji ponedeljek bo podpisan nov trgovinski sporazum med obema državama.

Obisk ministra dr. Funka na Madžarskem

Budimpešta, 12. sept. d. Nemški gospodarski minister dr. Walter Funk je končal svoj obisk na Madžarskem. V teku svojega bivanja v Budimpešti je bil minister dr. Funk sprejet pri regentu Horthyju, razen tega pa je imel priliko za plodno izmenjavo misli s predsednikom madžarske vlade Kallayem, finančnim ministrom Remenyi-Schnellerjem, trgovinskim ministrom Vargom, predsednikom madžarske narodne banke Baranyijem ter z drugimi prominentnimi osebnostmi madžarskega gospodarskega življenja. V teku vseh teh razgovorov se je na obeh straneh pokazala popolna pripravljenost, storiti vse, kar je možno, da se še bolj razširi izmenjava za vojno važnega blaga med obema državama. V teku razgovorov se je pokazala tudi želja Madžarske, da prilagodi svoje denarstvo in blagovne cene izpremenjenim pogojem.

Moka, riž in testenine za drugo polovico septembra

Ljubljana, 12. septembra.

Trgovcem in pekomo bo mestni preiskovalni urad začel deliti nakazila za moko, riž in testenine za drugo polovico meseca septembra v ponedeljek 14. t. m., tako da pridejo v ponedeljek na vrsto trgovci z začenicami A do J, v torek 15. t. m. z začenicami K in L, v sredo 16. t. m. z začenicami N do O, v četrtek 17. t. m. P do S, v petek 18. t. m. S do Z, v soboto 19. t. m. pa bodo na vrsti vsi peki. Ta razpored velja tudi za trgovce, ki so člani Skupne nabave in prodajne zadruge. Vse pa opozarjamo, da bodo dobili nakazila za toliko blaga, za koliko bodo predložili odrezkov. Odrezke je treba predložiti za ono množino blaga, kolikor ga hoče trgovci dobiti brez odbitka kala, t. j. za 100 kg blaga je treba predložiti za 100 kg odrezkov in ne več samo za 97 kg kakor doslej. Kalo bo obračunano konec vsakega meseca za vse vrste blaga. Pri predlaganju odrezkov je treba ločiti odrezke za enotno moko in odrezke za koruzno moko. Vsi odrezki morajo biti žigosani! Pri oddaji odrezkov pa mora vsakdo predložiti seznam v dveh izvodih, koliko in kakšne odrezke oddaja. Trgovci ali pek mora vsak seznam tudi podpisati! En izvod bo ostal pri preiskovalnem uradu, drugi, potrjeni seznam pa bo dobila stranka nazaj.

Ze sedaj pa pripominjamo, da urad ne bo sprejel odrezkov, če ne bodo pravilno predloženi ali bodo pomanjkljivo opremljeni, bodisi s pomanjkljivimi podatki na ovojju ali nezadostno žigosani. Prav tako nihče ne bo mogel dobiti blaga izven prej navedene razporeda. Vsi tisti, ki doslej še niso dobili dosti velike množine blaga, kolikor ga potrebujejo za 15 dni, naj sedaj ob predložitvi odrezkov prilože zeleni knjigi o prejemu blaga poseben list z natančno navedeno množino in vrste blaga, ki ga še potrebujejo. Obenem vse opominjamo, naj se vestno ravnaajo po teh navodilih, ker bo te tako močeno preprečiti nepotrebno dolgo čakanje ter se tako ogniti upravičeni kritiki onih strank, ki svoje obveznosti izpolnjujejo natančno in vestno. Prav tako pa prosimo stranke, naj v urad ne pošiljajo oseb, ki uradniku ne vedo dati morebiti potrebnih pojasnil. Prihodnja nakazila bo urad delil spet od 1. oktobra dalje tako, da bodo trgovci in peki odslej dobivali nakazila samo dvakrat na mesec. Zato pa naj tudi vsakdo sam pazi, da bo imel dosti veliko za lego potrebnega blaga.

Naše gledališče

DRAMA

Nedelja, 13. septembra, ob 14: »Konto X«. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol. — Ob 17:30: »Kralj na Betajnovic«. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.

Ponedeljek, 14. septembra: Zaprt.

Torek, 15. septembra, ob 17:30: »Zaljubljen žena«. Izven. Cene od 10 lir navzdol.

Bernauer in Oester: »Konto X«. Veseligr v treh dejanjih o ljubezni in drugih nemodernih stvareh. Igrali bodo: Alkanovo — Gorinskova, Uli — Starčeva, Oskarja — Blaž, kapitana — Bratina, dr. šolarja — Nakrst, Srakoperja — Gorinšek, Piškurja — Košič, Avgusto — Rakarjeva, Zamorška — Košta, sobarico — Kržajeva, strojeljsko — R. Stritarjeva. Režiser: Milan Košič.

OPERA

Nedelja, 13. septembra, ob 16: »Don Pasquale«. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Četrtek, 17. septembra, ob 17: »Boccaccio«. Izven. Cene od 18 lir navzdol.

G. Donizetti: »Don Pasquale«. Komična opera v treh dejanjih. Peli bodo: Pasquale — Betetto, Malatesto — Janko, Ernesta — Sladolov, Norino — Mlejnikova, notarja — Jeltnikar, Dirigent — A. Neftat, režiser: R. Primožič, zborovodja: R. Simoni.

Ali ste že odposlali naročilnico za DK?

Poljsje leto

Letos je poljsje leto, kajti bukev, ki sicer cvete in rodi na štiri ali pet let, je bogato obrodila. Pri obilni letini žira se pa v veliki množini pojavijo polhi.

Ta na pogled podgani podobni glodavec je selivec, ki gre za hrano, zlasti za žiro, žolodim in lesniku. Bogata paša ga privablja iz izrednega števila, kakor da bi ga priključila iz polšin in dupel nenaravna sila. Hudič, njihov pastir, jih prižene v čredah.

Kadar se polhi selijo, obgrizejo, da si utešijo glad, in obglodajo vršičke raznega drevja, zlasti bukev, gabrov, hrastov, jesenov, javorov, smrek in jelk. Obgrizji imajo podobno kolobarja in kažejo smer poljsjega pota. Pas pohoda ne presega navadno v širino kilometra, na dolžino pa potujejo tako daleč, da pridejo do obilne hrane in dokler žira ta paša.

Preden žir dozori, objeda polh v splošnem prav rad vršičke raznega drevja, kajti takrat mu manjka tudi orehov, kostanjov in sladkega sadja, kar mu nič manj ne tekne kot žir. Sicer se ne brani tudi živalske hrane, plenji gnezda in davi mlade ptičke, toda ta hrana mu ne zadostuje.

Gozdar torej ne more biti polhov prijatelj. Pa tudi sadjar ga ne gleda rad. Mnogo škode napravijo zlasti na vrhovih ob robu gozdov. Mednih hrušk ne poženejo sicer toliko po grlu in ne izluščijo toliko orehov, da bi se jezili nad škodo, toda jeze je vredna množina, ki jo obgrizejo, načno ter navrtajo in pomečejo na tla. Blizina hiše jih ne plaši. Svoje tri do šest mladičev izleže poljska kaj rada na skednju ali na svilih.

Tudi z žirom ne dela lepo, ampak potratno. Več ga načne in pomeče na tla na polju, kakor ga porabi za hrano. S tem dela škodo onim, ki nabirajo žir za svinjsko piščo.

Doma je v vsej južni in vzhodni Evropi. Najbolj mu ugaajo bukovine in hrastove loze sredogorja. Vode ne išče, ker malokdaj pije. Pri nas jih je največ na Notranjskem in Dolenjskem. Da jih ni več toliko, kolikor jih je bilo pred desetletji, ni kriva kaka bolezen, kot mnogi mislijo, in tudi ne poljski lov, ampak razredčenje in uničenje naših gozdov, zlasti bukvovih.

Podnevi se skriva polh v drevesnih duplinah in v razpokah skalovja, po luknjah v zemlji, ki se zavejo poljsine, v gnezdih srak in vran itd. Videl sem ga ležati tudi na leskovi veji, kjer mi ga je izdala belkasta proga rjavosivega, kosmatega, košatega repa, ki ga je za dobro polovicu telesa.

Medtem ko polh podnevi miruje in spi, je na nočnih pohodih izredno živahen. Tu se obnaša kakor vervečka.

Kako podnevi lovimo polha

Lovimo ga na razne načine, toda samo na jesen, od srede septembra do konca oktobra. Za nekdaj polharje je veljal kot konec poljskega leta. Simona in Juda (23. oktober). Pozneje gre polh, zlasti star, nerad v past, ker postaja len in se pripravlja na zimsko spanje. Spi dolgo. Pred koncem aprila ne prileže iz zimovališča. Zato imenujejo Nemci tega zimovca Siebenschläfer, češ da prespi zvit v svitek na postelji in mahu in listja sedem mesecev.

Čez dan ga iščemo po duplih. Z drobnim šibico podrežemo v duplo. Če je polh v njem, začne kmalu godrnjati. Nato objamemo s palcem in kazalcem izhod dupla in drežamo s šibico polha tako dolgo, da se odloči smukniti iz dupla. Toda pri tem potrkusu bega ga stisneta prsta za vrat in zadavita. Ako si pa neroden, te zagradi polh za prst, kar ni prijetno, ker prime hudo in ne izpusti rad.

Manj vznemirljivo, torej za polharja manj lepo je, če nastaviš na duplo tulce te ali one vrste, v katerega našenež polha.

Če se nadejaš v šuplini več polhov, je najbolje, da jih izkadiš z drevesno gobo ali s cunjami. Zgoraj zamašiš izhod dupla dobro, spodaj pa vtakneš v duplo prižgano gobo ali tlečo cunjo. Da se dim ne razgubi, ga s klobukom podpihavaš v duplo. Če ne moreš do spodnjega dela dupla po naravi, si moraš izsekati do njega pot s sekirico. Dušiči dim omami polhe, da popadajo na dno dupla.

Dnevni lov ima sicer svojo zanimivo stran, a se ne izplača kakor nočni, ki je tudi zanimivejši.

Romantika nočnega lova

Ponoči lovimo polhe na pasti, ki imajo mnogo imen: polhove skrinjice, sklopke, sklopke, samostri, samostre, samostrel. Bistvo vseh je ločen, ki omogočuje nastavitve in sproženje pasti. Prve pasti so bile vse iz lesa. Na take sem lovil še sam v mladih letih. Vendar ne pomnim onih, ki so bile izdelane iz kosa lesa, ampak samo skrinjice z enim ali dvema zapahoma, tako da sta se ujela lahko naenkrat dva polha, tudi trije ali štiri, če so bili sitni.

Novejše skrinjice zapira kovinast obroček. Za vado se jemlje najrajši z oljem namazana lesnika, divjaka ali jesenka.

Polhar začne nastavljanje svoje skrinjice z nočjo po bukvah, kamor jih zatakne za veje ali rogovile s pomočjo prekle. Katera drevesa so za nastavitve dobra, mu pokaže izkušen in nažrt žir na tleh. Nato se pade k ognju, da počaka na škrobovanje in skrbljanje polhov po vejah, na njihovo kihanje ali kašljanje. Luščenje in drobljenje žira se v tišini noči dobro sliši. Vmes poči na tla kaka odrgana trila veja, a polhe ožive tudi sove, sovražnice polhov, ki plahutajo med drevjem in dleskajo s kljuni. Samota in tema delujeta na domisljivo vražem vdanega polharja, da si razlaga naravne glasove nenavaden in čuje hudičev govor polhov ter njegov bič.

Za lov so dobre mirne noči

Ko misli polhar, da je čas za pregled pasti, kar mu pove tudi šklokanje sproženih skrinjic, gre od pasti do pasti z lučjo (z gorečo trsko) — zdaj z električno svetilko — pobere ulovljene polhe, nastavi sprožene samostre na novo in jih po potrebi premesti. To dela do ranega jutra, kajti vzhajajoče sonce ne najde več polhov na paši.

Ogenj je potreben, kajti septembrske in oktobrške noči so hladne. Tudi dno dobro proti jutru praznemu žolodcu pečen krompir ali kostanj. Če je več polharjev, si krajšajo noč s privodovarjem.

Za lovišče se ne pripravijo Stari polharji imajo svoje priprave: stave, prostore, mladi si morajo poiskati novih. Pravo poljsje lovi ni zapisano, a drži bolje kot pismo in pečat.

Iz polšin so prej lovili polhe največ z lesenimi posodami, ki so bile velike kot mernik in so imele zgoraj in spodaj dno. Gornje dno je imelo na srednji luknji v premeru debeline poljsjega telesa. Ta luknja je bila na notranji strani posode z žlico piramidasto obdana, da so polhi lahko šli v posodo, a niso mogli iz nje, kakor ne more miš iz mišolovka.

Te posode so se postavile na poljsine tako, da ni mogel polh iz njih drugam kot vanje. Treba je bilo torej zemljo izravnati ali pa izhod poljsine zadelati do luknje v posodo. Nečistote teh posod so imele v luknjah lesene cevke, ki so se vtaknile v poljsine, da je bil dohod iz posod v posode boljše zavarovan.

Omenjene posode so si delali nalašč za poljsjo lov. Na Kočevskem jih ni bilo treba posebej napravljati, ker so v podobnih posodah prinašali na dom vodo iz studencev. Treba jim je bilo dodati le še žično zaporo. Pa tudi s preprostimi škatlami in z raznimi tulci se love polhi na poljsinah.

Lov na poljsinah je bila po navadi zelo dobra. Zato so jih oddajale graščine do srede prejšnjega stoletja v najem. Za dobre se je plačalo nad dva, za srednje dva

goldinarja, za slabejšo do enega in pol goldinarja. Torej prilično visoka cena.

Dobar polhar s primernim številom pasti je naložil eno noč po nekaj stotin polhov. V starih časih so jim potegnili skozi smrček trtice in jih nesli obešene ob telesu domov. Tako se je vračal polhar z dnevom iz gozda s kožuhom neodrtih polhov. Zgornja pepelastosa ali temnorjava barva polhov se je mešala z belo na trebuhu, prečkale so jo pa črne tipalne črte, katerih črtna je bila zaradi belih grl in lic še izrazitejša.

Zmota pa je, da je poljski lov neka posebnost slovenskih krajev. Na enak način kot pri nas se love polhi v Liki in globoko v Bosni.

Poljsje meso, mast in kožice

Poljsje meso je dobro za onega, ki rad je mastno. Posebno tolsti so polhi iz polšin. Ko sem prvič jedel polhe, sem moral premagati stud, da imam v roki podgano. Jedel sem na raznu pečene. Cela vrsta se jih natakne na en razen. Naši žmrečki polharji jih jedo skuhane v zelju, repi ali krompirju. Mast jim odvzamejo in jo uporabljajo za zabelo ali za zdravilo. Jesenski polh tehta povprečno 200 do 300 g, stari tolščaki 400 g.

Polhi se ne love niti zaradi mesa niti zaradi masti, ampak zavoljo kožice, iz katerih se izdelujejo lepi, trpežni kožuhji in polhovke. Za kožuh je potrebnih 300 do 400 starih ali 500 do 600 mladih polhov.

Nekdaj so šle naše poljsje kožice v prodajo na Holandsko in celo v Indijo. V XVIII. stoletju ni maral za poljsje kožuhe ženski svet, zato so jih tem bolj cenili korarji in drugi cerkveni dostojanstveniki. Polhovka pa je bila ponos naših kmečkih očalcev do zadnjih dni.

Mali živalci je prav zaradi njenega kožuhja največji sovražnik in najspretnjši uničevalec človek. V poljskih letih so jih samo naši notranjski in dolenjski polharji polovili v množini, ki se ne šteje na tisoče, ampak na desetisoče.

Po Valvazorju so polharji, ko so začeli drdranje in beganje polhov pod hudičevim korobačem, razgrnili nad koreninami debel svoje suknje in si sezuli škornje ter jih položili na tla, da so ležale golenice na zemlji. Ko se je polegel šum, so naložili pod suknjami in v škornjih polhov, ki so se zatekli v vsako zavetje iz strahu pred svojim hudičevim pastirjem, t. j. pred preganajočimi jih sovami.

katerega prevajamo, k temu pa mnogo pripomore dobra volja, to se pravi, da se skušamo neprestano izpopolnjevati.

Kar se tiče vprašanja strokovnih izrazov, jih je treba poiskati v besednjakih, ki so vsem mestnim prevajalcem že na razpolago.

Podžupan comm. dr. Tranchida zaključuje svoja izvajanja z besedami:

»Po teh jasnih smernicah bo gotovo nastopilo izboljšanje pri opravljanju dela, ki o njem razpravljamo, toliko bolj, ker uradnikom ne manjka niti dobre volje niti razumne iniciative.«

Prof. Alfonz Pavlin 89 letnik

Jutri praznuje svoj 89. rojstni dan nestor slovenskih botanikov prof. Alfonz Pavlin. Je tolesno oslabiljen, a duševno svež. Kadar mu prinese g. Jurvan šopek izbranih cvetic z botaničnega vrta, si ogleda vsako prav natančno.

Profesor Alfonz Pavlin se je rodil 14. septembra l. 1853 na Turnški graščini pri Kriškem. Prirodopis je študiral na graški univerzi, kjer je leta 1878, naredil izpit za profesorja prirodoslovnih ved. Služboval je vse svoje življenje v Ljubljani.

Leta 1886. je postal direktor botaničnega vrta, ki ga je urejeval do leta 1931. Petdeset let je žrtvoval delu na botaničnem vrtu. V tem času je prehodil v botaničnih ekskurzijah vsa Kranjsko in izdal skoraj dovršeni herbarij »Flora exsiccata Carniolica«. Sodeloval je s prispevki iz svojega raziskovalnega okrožja pri najznamenitejših evropskih florističnih delih in je bil v stalni zvezi z raznimi svetovnimi učenjaki.

Častitemu starčku-učenjaku želimo, da bi preživel v miru večer svojega življenja!

Razdeljevanje krompirja

Ljubljana, 12. septembra.

Prehranjevalni zavod bo začel dne 12. t. m. razdeljevati krompir in sicer po 2 kg na —A— odrezek septemberskih življskih nakaznic.

Ker krompirja ni še dovolj za vse prebivalstvo, naj trgovci nakazano količino razdele sorazmerno vsem svojim odjemalcem.

V kratkem pa pričakujemo uvoz novih količin in bodo vsi potrošniki prejeli brez nadaljnega zgoraj navedeno količino.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 13. SEPTEMBRA 1942-XX

8.: Napoved časa — Poročila v italijanski. 8.15: Koncert organista Ulisse Mattea. 11.: Prenos pete maše iz Bazilike Presv. Oznajenja v Firenci. 12.: Razlaga Evangelija v italijanski (O. G. B. Marino). 12.15: Razlaga Evangelija v slovenski (O. G. Sekovanič). 12.30: Poročila v slovenski. 12.45: Koncert Klarinetnega tria. 13.: Napoved Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski. 13.20: Operno gledališče izvajajo mladi umetniki. 13.50: Vojaske pesmi. 14.: Poročila v italijanski. 14.15: Koncert Radijskega orkestra in Komornega zbora, vodi dirigent D. M. Šijanec — Slovenska glasba. 14.45: Poročila v slovenski. 17.15: Ing. Zupanič Ivo: Pravilna uporaba žvepla v kletarstvu — predavanje v slovenski. 17.35: Koncert sopranistke Pavle Lovsetove. 19.30: Poročila v slovenski. 19.45: Pisana glasba. 20.: Napoved časa — Poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenski. 20.45: V Olimpi Operete. 21.15: Filmsko glasbo izvajajo orkester, vodi dirigent Barzizza. 21.45: Predavanje v slovenski. 21.55: 30 minut veselja — Orkester vodi dirigent Betralia. 22.25: Znanj valčki. 22.45: Poročila v italijanski.

Na pragu zorne jeseni

Tam, kjer so si vode tekom mnogo milijonov let izdoble korita v visoko dolomitno planoto, se vijejo zdaj med strmimi, s smrečjem in listovci obraslimi pobočji, globoko pod vršici in grebeni modrozeleni potoki. Spremljajo jih trde, bele ceste, ki nas popeljejo mimo mirnih dobav in silkovitih naselij v gorski svet. Iz glavne doline se odvajajo pota in steze v divje grape, v stranske dolince in čez rebri, ter nas dvignejo naravo z meglenega nižavja na sočnolozno, naše obzorje pri vsakem koraku razširjajoče višavje.

Na poti čez rebri nas srečujejo travniki, njive, sadovnjaki, vmes pa mični domovi kmetov, pri katerih stoji prav pogosto kak čebelnjak. Na mnogih so vaški umetniki ovekovčili svojo umetnost s pestrimi sličicami iz vsakdanjega življenja in baje-slovja, s sličicami, pri katerih ni treba šepniti sosedu strmežljivo v uho: »Slišiš, kaj pa naj bo to?« — kar se dogaja tu in tam nevesčakom na umetnostnih razstavah. Na nekem takem čebelnjaku je napisana kritika, ki nas spominja baš na sedanjo dobo leta, dasi se nanaša le na jesen življenja in ki se glasi:

»Hitro nam mine pomlad in poletje, prerano osuje mladosti se cvetje, dela in reda od nas se učite, jesen da življenja brezskrbno živite!«

To niso stih kakšnega pesnika — ne! — kritika pristnega kmeta je, plemiča po srčni omiki, ki mu jo je vcepila v srce priroda, s katero je bil vedno v stiku, po omiki, ki jo je vnesel z zdravim mlekem neposredno iz širokih, nikdar usihajočih nedrj materne zemlje. Nazaj k zemlji torej, k prirodi, ki nas oplemeniti, ki nam je, če jo umejemo, visoka šola življenja!

Čez strma pobočja razliva jesensko jutrnje sonce tople žarke, megle se dvigajo iz dolin višje in višje in tonejo v sinjino neba. Vedro je ozračje in vedro je tudi v srcu. Planine, gorski oddaljeni venci so nam čisto blizu, cekvice se belijo dotipljivo s holmov, strehe vasic se rdečijo iz dolin kakor da bi bile nove, iz sadovnjakov se nam smejejo naproti rdeča, nasmejana lica jabolk. Mir izdihuje ta gorski svet, prekinjen levkvečjem od topota cepev, ki pojo enolično in zamlotko svoj to-pa-top to-pa-top, od ščrčlet, smejočih se sinic, vmes pa zaživlja kaka rjavoreča pinoga svoj napevčič.

Kakor so nas pota in steze le polagoma nesle kvišku v hrib, tako naglo smo se znašli v dolini, razgibani od življenja. Že tonejo vzhodna pobočja holmov in gora v lastne sence, ravan pa obseva prijazna nevsiljiva svetloba. V jesenskem vetru se ziblje drevje, ajava valovi; v turščici, kjer so stroki že rahlo porumeneli, pa šelesti kakor od stotero tenkih glasov.

Na pašnikih je dokaj živahno. Vočlo odmevajo kravji zvonce, ki se pade dečki s polnimi, kakor nabrekli žepi na zapetih, preozkih jopičih, kjer tiče spetoma nabrana jabolka in hruške. Tam se vije iz kupa prižganega vejčja s podloženim krompirjem modrosivi dim, ki nam prijetno draži nosnice, drugod zateglo vriskanje, rezko pokanje bičev — pospešeno utripa življenja. Ob obalah jarkov se gostijo, zadovoljno kmečec, tolsti ritopaši na zelenem krošu, ki mu štrle peteršilasti listi iz vode, ali

pa rijejo z rilci, očrnelimi od prsti, v plitvini školkah in poljih, ki jim, po mlaščanju in cmokanju sodeč, kar najbolj teknejo. Na njihah rumene buče, se rdeči pesa in korenje in se beli repica, na poteh škripljejo vozovi, naloženi z raznimi dobrotami, povsod slika jesenskega obilja in po njem povzročene zadovoljstva.

Tudi v vodah se začneta v kimovcu močno jeseniti. Vodne kisljice s svojimi veli-

Za pravilnost in lahko umljivost slovenščine

Okrožnica ljubljanskega podžupana comm. dr. Salvatora Tranchide načelnikom mestnih uradov in podjetij

Ljubljana, 12. septembra

Od tiskovnega referenta mestnega poglavarstva smo prejeli:

Te dni je ljubljanski podžupan comm. dr. Salvator Tranchida, ki v odsotnosti župana, generala Leona Rupnika, opravlja županske posle, izdal okrožnico vsem načelnikom mestnih uradov in podjetij, ki bo zanimala tudi našo široko javnost, saj okrožnica s svojo vsebino odkriva ne samo visoko kulturnost podžupana, temveč tudi njegovo prav dobrohotno skrb za lepoto in pravilnost slovenskega jezika ter resno prizadevanje za čim boljše sporazumevanje italijanskih krogov s slovenskim prebivalstvom.

Posebno pozornost bo na okrožnica zbudila zaradi svoje zahteve po jasnem, tudi preprostem človeku lahko umljivem uradnem jeziku.

Mnogo spisov je dospelo na mojo mizo v dveh mesecih dela, piše podžupan comm. dr. Tranchida v uvodu, posebno pa omenja prevode iz slovenske v italijansko.

Kar se tiče oddelkov, ugotavlja, da se mnogo piše, ker je poročanje zelo dolgo. Zato: proč z odvečnimi besedami pri izražanju misli!

Kratkoga — brez nepotrebnega ali odvečnega ponavljanja — jasnost, natančnost naj označujejo sleherni poročila ali na-

znanilo, pa pisec ne bo tratil časa, bralec se ne bo utrujal ter bo vprašanje lahko brž domel, ne da bi mu bil potreben duševni napor.

Slog naj bo preprost, ne zaviti, to pa — ne glede na vsakršne preudarke — tudi zategadelj, da bo prevajalcem v italijanski lahko v resnici podati zamisel, izraženo v slovenski.

Proč predvsem z okorelo birokratično obliko!

Treba je odpraviti stereotipne fraze, pač pa skušajmo napraviti dopis prijeten piscu in bralcu. Pri tem gre za duševno vajo, ki je hkrati znak kulture.

Priporočam torej — ker sem bil opozorjen na to, saj slovenščine ne poznam — da nikdar ne pišete prenatrjeno in vedno pazite na čistost svojega jezika.

Kar se pa tiče prevajalcev, ugotavlja ljubljanski podžupan, da je prevajanje preveč doslovno ter so zato prevodi večkrat težko umljivi.

Tako prevajanje je zelo napak, zakaj zgradba jezika in izvestne rečenice so v različnih jezikih različne. Treba je dognati smisel, pomen besedi, dojeti zamisel pisčve, da ji damo kar najbolj močeno natančno obliko v italijanski.

Vem, da moramo, če hočemo doseči tolikšno natančnost, dobro poznati jezik, v

morda gospa kaj opazila.

Večkrat, ko so me povabili s seboj v gledališče, sem po gospejini želji po predstavi spremljal Editto domov. Pri takih prilikah sem začel prav polagoma in po ovinkih razkrivati Editi svoje srce, toda ona kar ni hotela ničesar razumeti. Ščasnoma je celo gospa Pavla že bila opazila mojo naklonjenost Editi, pa kot sem sklepal, ni imela nič proti temu.

Dnevi so tekli urno, Dušan je v šoli dobro napredoval, jaz pa sem bil glede Editte vedno pri starem. Kar naravnost razkriti ji svoje ljubezni nisem maral, če sem pa začel lepo polagoma in od strani, se mi nikoli ni posrečilo.

Letni semester je končal, vendar sem moral zaradi Dušana ostati še par tednov do konca šolskega leta v mestu. Sklenil sem bil, da tudi Editi pred odhodom razkrijem svojo ljubezen, pa naj se zgodi karkoli.

Zadnji teden pred koncem šolskega leta sem govoril z Dušanovim razrednikom, ki mi je po ovinkih namignil, da bo Dušan oddiljen. Povedal sem to gospej Pavli in ona seveda svojemu soprogu. Oba sta se mi skoraj ginjena velikega veselja zahvaljevala.

Takoj ko Dušan dobi spričevalo, pojdem z otroki na počitnice pod planine. Vsaj za nekaj dni pojdete z nami, je rekla gospa.

Doma me pričakujejo, sem odgovoril, »ker sem že sporočil, kdaj pridem.«

»Za dva, tri tedne vas še pogrešajo, kar sporočite jim. Gotovo mi ne odrečete, kaj ne? Tudi Editto pojde,« je rekla gospa in me pomenljivo pogledala.

Obiljubljen sem in mi je bilo tudi prav tako, posebno zaradi Editte, morda bom imel tam zunanje več prilike govoriti z njo

in predvsem — več uspeha sem pričakoval.

Drugi dan proti večeru — bilo je v sredo — sem se zopet zgasil. Sobarica, starajša ženska, ki jo je imela gospa osebno rada in ji je vse zaupala, mi je povedala, da gospe ni doma. Prejela je hrzjavko, da ji je umrl daljni sorodnik in se je odpeljala na pogreb. Naročila je, naj pripravi vse potrebno za odhoda pod planine, ona pa se vrne že v petek zvečer, ker zaradi mene ne bi rada odlagala odhoda.

Cetrtek in petek sem porabil zato, da sem se odpeljal domov osebno sporočit, kako in kaj, da izostanem še par tednov. Ko sem se v soboto dopoldne vrnil, sem takoj hitel gledat Dušanovo spričevalo.

Sobarica me je šla javit gospej in se vrnila, naj vstopim.

Strasen prizor! Vedno vesela, »vetoča, devet in dvajsetletna gospa Pavla je sedela v naslanjaju blede in prepadena, iz gledala je vsaj deset let starejša. Mukoma se je dvignila ter mi podala roko.

»Zelo sem vam hvaležna,« je spregovorila počasi, »nikoli se ne bom mogla popolnoma oddolžiti za trud, ki ste ga imeli z Dušanom. Malo darilce vam popoldne služkinja prinese. Dušan je šel v pisarno pokazat papano spričevalo, prosim potrudite se tja, tam dobite oba. Pod planine pa žal ne moremo, ker meni ni dobro, zato oprostite. Želim vam vesele počitnice. Ostanite zdravi!«

Ni mi podala roke v slovo. Videl sem, kako ji je nov suneč bolesti spali obraz, zgrudila se je zopet v naslanjaj in si obraz zakrila z rokami. Nisem si mogel razlagati te nenadne spremembe, molče sem odšel.

Popoldne sem sedel v svoji sobici, ni-

Uhan

Kot dijak sem bil član pevskega društva. Neke sobotne sredi svečana zvečer po pevski vaji me pokliče pevovodja k sebi:

»Soproga tukajšnjega trgovca me je prosila, da preskrbim instruktorka za njene sina-prvomolca. Ali bi ne prevzeli vi?«

»S časom bi težko shajal,« sem odgovoril. »Vsak dan bi ne mogel dati lekcij. Ali je fant zelo slab?«

»Ne, še precej dobro mu gre v šoli,« je dejal pevovodja. »Zdi se mi, da žele imeti oddiljenjaka, pa izrečno tega gospa ni rekla.«

»To bo pač pretežka naloga. Gotovo bi bilo treba mnogo truda in še več časa, pa jaz...«

»Prosim vas, zglaste se jutri pri gospe sami,« me je prekinil, »tam polzveste najbolje o vsem in potem se vam bo lažje odločiti. Če bi ne sprejeli, pa mi sporočite takoj, da se lahko obrnem drugam. Najbolje torej jutri okrog treh. Veliko uslugo napravite s tem meni, predvsem pa gospej, ki je ustanovna članica našega društva, pa tudi drugače rada kaj prispeva. Tudi vi bi bili gotovo zadovoljni s honorarjem. Pa mi gotovo sporočite. Na svidenje!«

Drugi dan sem se zglastil. Visoka, elegantna, krasna gospa me je prav prijazno sprejela.

»Fant sicer ni slab,« mi je dejala, »vendar bi rada, da bi imel koga, ki bi mu pojasnil teže stvari in mu pregledal domače naloge; bolj sigurno bi potem od-

govarjal v šoli. Vsaj trikrat na teden če bi mogli prihajati.«

Ker je tudi dečko napravil name dober vtis, sem sprejel.

Kaj hitro sem se privadil, skorajda udomačil v trgovčevi hiši in spoznal nekoliko razmere v nji.

Gospod Prosen, lesni trgovec, je bil krasen človek pri pet in tridesetih letih komaj. Mnogo se je držal v svojih pisarni, hodil po lesnih kupčijah, brez potrebe ni nikoli izostajal. Ves svoj prosti čas je posvetil svoji ženi in trojici dece, od katere najstarejši, desetletni Dušan, je bil moj učencec.

Gospa Pavla pa je neutrudno skrbela za vzoren red v hiši. Ponosna je bila na svojega soproga. Skrbela je zanj in mu stregla, da ni nikdar česa

Kronika

* Papeževa poslanica v Brazilijo. Kakor poročajo iz Vatikana, je svet oče v ponedeljek poslal po radiu posebno sporočilo evharističnemu kongresu v Sao Paulo v Braziliji. V uvodu je pozdravil udeležence kongresa in je naprosil vse zbrane vernike, naj se nadalje ohranijo v svojih srcih vero v Boga in naj zvesto ostanejo v naročju velike katoliške družine.

* Žrtvovanje na vzhodni fronti. Za humanitarno pomoč, ki jih je dobil na vzhodni fronti, je umrl stotnik Gerhard Bauhaus, poveljnik oddelka strmoglavcev. Bil je med dobro znanimi nemškimi letalci, odlikovan s številnimi odlikovanji, nazadnje z viteškim križcem reda Železnega križa. — Na čelu svojega oddelka je padel major Rihard Sahla, odlikovan z železnim križcem obeh stopenj in z drugimi odlikovanji. Posebno je bil znan kot udeleženec številnih mednarodnih jahalnih turnirjev, pri katerih je vodil ekipo konjeniške šole iz Hannovera. Pridobil si je zlato jahalsko značko po trikratnem velikem uspehu v tekmi za »Doppa Musolini« v Rimu. — Nadalje je padel na vzhodni fronti stotnik in baterijski poveljnik Heinz Scholz, ki je bil večkrat odlikovan. — Enako je padel divizijski adjutant major dr. inž. Martin Marschner, ki je bil odlikovan z zlatim nemškim križcem, z železnim križcem obeh stopenj in z drugimi visokimi redi. — Slednjič je padel 21letni poročnik in bataljonski adjutant Heinz Wolters, ki je bil odlikovan z železnim križcem obeh stopenj in z drugimi odlikovanji. Sledil je v smrt svojemu očetu rez. nadporočniku, ki je padel pred štirimi meseci.

* Turški državnik dr. Riza Nour umrl. Iz Carigrada poročajo, da je v noči na 8. septembra umrl bivši poslanec dr. Riza Nour. Podlegel je srčni napadi. Pokojnik je bil znan književnik in teolog. Med njegovimi 52 deli se zlasti odlikujejo »Zgodovina Turčije«, ki obsega 14 zvezkov. Izdajal je tudi revijo »Tauri Dage«. Dr. Riza Nour je bil nekaj časa minister za zdravstvo, vodil pa je tudi zunanje-politični resor. Na konferenci v Lausanneu je bil član turške delegacije.

* O nvi ureditvi nemškega prava je govoril državni minister za pravosodje dr. Thierack zastopnik nemškega tiska. Podrobneje je pojasnil, kak je namen njegove naloge ki mu jo je poveril Adolf Hitler. Z odlokom od 20. avgusta 1942 so prišli uradi državnega ministra za pravosodje, predsedstva akademije za nemško pravo in vodstva narodno-socialistične zveze za čuvanje prava pod enotno vodstvo. S tem je enemu samemu moči poverjena odgovornost za celotno nemško pravosodje. To se je zgodilo prvič v nemški pravni zgodovini v tako velikem obsegu. Dr. Thierack je rekel, da bo izgradil močno narodno-socialistično pravosodje, ki bo kos ogromnim sedanjim in bodočim nalogam velike Nemčije.

* O motnjah v nemškem radijskem sprejemu je bilo uradno objavljeno: Zadnji čas se pojavljajo v Nemčiji, zlasti v večernih urah, motnje pri poslušanju radia. Vse te motnje povzročajo tehnični ukrepi, ki jih iz vzrokov državne obrambe ni mogoče natančneje pojasniti. Poslušalci naj razumejo, da so vsi ti ukrepi storjeni v prid prebivalstvu.

* Smrt voditelja rekistične mladine na fronti. Na vzhodni fronti je padel John Hagamas, vodja rekistične mladine, ki se je boril v vrstah valonske legije. Na Dunaju so ga pričakovali za 14. t. m. k ustanovitvi zveze evropske mladine, ki jo snuje nemški mladinski vodja Axmann. Ko je prišlo poročilo o Hagamasovi smrti, je poslal Axmann žalno brzojavko vodstvu rekističnega (mladokatoliškega) pokreta v Belgiji. Nemški listi pripominjajo: Šele pred nekaj tedni je padel danski mladinski vodja Schalburg, zdaj pa je Hagamasova smrt zasekala novo rano. Vodstvo rekistične mladine je zdaj prevzel njegov namestnik Roger Duthier. Vodstvo danske narodno-socialistične mladine pa je prevzel pomorski poročnik Hans Jensen.

* Mrti in sinček sta utonila. V letošnjem toplim poletju, ko se ljudje mnogo kopljajo, so vode zahtevale precejšnje število žrtv. O posebno tragični nesreči poročajo iz Wachaua v Nemčiji. V nekem čolnu, v katerem je veslal 18letni Franc Wiesbauer, se je peljala 35letna Marija Trichlingshausnova, ki je v naročju držala 18 mesecev starega sinčka. Bila je doma iz Vestfalije. Naenkrat se je čoln v naglem toku prevrnil. Deroča voda je odnesla mater in otroka, ki so ju šele čez nekaj časa našli.

kamor se mi ni ljubilo. Ugibal sem, kaj bi se bilo pač moglo pripetiti v trgovčevi hiši. Da to ni bilo gospojina bolezni, mi je bilo jasno, saj se je tudi gospod ob slovesu vedel nekam čudno, nervozno.

Prišla je sobarica in mi je prinesla krasno, novo listnico s precejšnjo vsoto.

»Ali mi morete razložiti, Roza, kaj so je pripetilo pri vas, da naenkrat taka izprememba?« sem jo vprašal.

»Včeraj jutraj, ko je odšel gospod v pisarno, sem šla pospravljati v njegovo spalnico,« je začela sobarica. »Nenadoma je vstopila gospa. Začudila sem se, ker smo jo pričakovali šele za zvečer. Rekla mi je, da je hitela z vrnitvijo zaradi tega, da ne bi bilo treba odložitvi odhoda na pošto. Odkril me povem, da je bila prijazna vaši naklonjenosti do Edite in zaradi tega vas je tudi povabila s seboj.

— Ravno mi je pričela naročati, kaj naj se pripravim, tedaj se je ozrla na se in me postlano gospodovo posteljo. Urno je stopila k njej in pobrala z rjuhe pri vzglavju nekaj svetlega. — Bil je eden od uhanov, ki jih je bila podarila gospodični Editi za novo leto. — Omahnila je na stol in — potem se jo videli. Povedala sem vam, ker se mi zdi najbolje, če veste tudi vi.

Naslednje leto — bilo je v aprilu — sem šel opoldne od predavanja, pa srečam našega pevovodjo.

»Ob osmih drevi, saj vam je bilo dostavljeno vabilo,« me je ogovoril.

»Ne razumem, nisem bil dopoldne doma, ničesar nisem še prejel,« sem odgovoril.

»Ob osmih,« je ponovil, »Izredna pevka vaja. Par nagrobnišnikov, da jih jutri zapojejo — gospej Pavil.«

Ni mogla prenesti.

mrtva kakih 500 metrov niže od kraja nesreče. Mladi veslač sicer tudi ni znal plavati, vendar se je oprl pri prevrnjenega čolna in so ga rešili, ko je bil že skoraj izčrpan.

* Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani. Kongresni trg 2, prične dne 14. septembra t. l. Prijave se bodo sprejemale nato v pisarni ravnateljstva dnevno od 9. do 12. in od 3. do 6. ure popoldne. Prospekti in pojasnila so interesentom brezplačno na razpolago.

IZ LJUBLJANE

Ljubljanskim zdravnikom

Po nalogu vojaške oblasti vabi mestni fizikat vse v Ljubljani stanujoče zdravnike, ki na kakršni koli način opravljajo javno zdravniško službo, bodisi v bolnišnicah, sanatorijih, bolniških blagajnah, bodisi imajo privatno prakso, naj se današnjo nedeljo, 13. t. m. ob 10. uri zanesljivo zglase pri komandi Raggruppamento C. C. N. N. D'Assalto »Montagna« v sopslopu tehniške srednje šole na Askerčevi cesti, kjer bodo dobili važna, zelo nujna poročila.

u— Zdrženje knetovalec opozarja, da še mnogo knetov ni davnilo dovoljenja za prehod preko kontrolne črte v svrhu obdelave svojega polja. Zglasio naj se čimprej v pisarni Gospodstva cesta 2/I in sicer v uradnih urah od 8. do 12. in od 4. do 7. ure. Dodatno k zadnjemu poročilu obveščamo, da je za nekatere že odobren prehod preko bloka Studence-ig, medtem ko za one prosilce, ki jim je izstavlila lasclapas karab. postaja Vevče, odobrenja še ni. Rešitve pa prihajajo vsak dan v manjšem obsegu.

u— Na ljubljanskih ulicah in cestah je zmeraj živahno. Skoraj ne mine dan, da ne bi to ali ono prometno žilo našega mesta urejevali ali popravljali. Največjo pozornost posveča zdaj mestna občina novi Subičevi ulici, ki spada med najvažnejše v Ljubljani. Široko čistišče so te dni poplili s katranom in vrhno plast posuli z drobno lomljenim kamenjem, parni valjar pa je vestno opravil svoje delo, da je nova cesta gladka, kakor če bi bila asfaltirana. Zadnje dni so se delavci mestne občine lotili tudi razpok na asfaltnih hodnikih in so jih zalili z asfaltno mešanico.

u— Poroka. V ponedeljek sta se poročila v cerkvi sv. Petra g. Azman Tješivoj in gđ. Malči Rusova. Mlademu paru obilo sreče.

u— Letošnja Lajpčevceva nagrada, ki jo je razpisala, kakor vsako leto, Glasbena Matica ljubljanska za gojence naše Glasbene akademije, je dobil skladatelj Petrič, ki je komponiral Grudnov tekst »Elegijac za soli, zbor in orkester. To resno in vsega upoštevanja vredno delo bo izvajal dirigent Drago Marija Šijanec v nedeljo, dne 13. septembra popoldne ob 14.15. uri v ljubljanskem Radu, in sicer bo pela sopranski solo Nuša Kristanova, tenorski part Janez Lipušček, zborovski del Radijski komercialni zbor, orkestralno spremljanje pa bo oskrbel radijski orkester. Na prvo izvedbo domaćega dela opozarjamo.

u— Glasbena akademija in srednja glasbena šola. Kdor želi biti na novo sprejet na Glasbeno akademijo ali srednjo glasbeno šolo, mora opraviti sprejemni izpit. Kolikove prijave za sprejemni izpit je treba vložiti za oba zavoda v pisarni Glasbene akademije (Gospodstva 3) do 15. t. m. Počevali se bodo solopetje, klavir, vsa orkestrska glasbila, kitara ter dramska in operna igra. Sprejemni pogoji so na vpogled pri tajniku zavoda.

u— Predavanja v Nemški akademiji ne bo. Lektorat Nemške akademije v Ljubljani nam je sporočil, da dr. Drüner zaradi spremenjenega povišja z vojakom ni mogel pravočasno prispeti in je zato za današnjo nedeljo napovedano predavanje odpadlo.

u— Ravnateljstvo I. moške realne gimnazije javlja, da se bodo vršili popravljeni, razredni in privatni izpiti od 16. t. m. dalje v poslopiu II. deske ljudske šole na Grabnu, Cezova cesta. Pričetek izpitov 16. t. m. ob 8. uri. Natančnejši razpored je nabit pred pisarno zavoda za Bežigradom in v veži ljudske šole na Grabnu. Prošnje za popravni izpit in spričevalo naj učenci prinese k izpitu. Za pismene izpite iz slovenske in italijanske kakor tudi risanja naj prinese učenci papir s seboj.

u— Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod« v Ljubljani, Domobranska 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti prične 16. septembra. Vsa pojasnila dobite v pisarni ravnateljstva. Dikaj-inje izven ljubljanske meje naj pravčasno zaprosijo za potno dovoljenje. Ravnateljstvo.

u— Ravnateljstvo drž. klas. gimnazije sporoča, da se bodo vršili vsi izpiti na uršulinski meščanski šoli v Nunski ulici, in sicer po temle redu: a) sprejemni predvidoma dne 18. in 19. septembra, b) popravljeni za četrtšolce 21., vsi drugi od 22. septembra dalje, c) tečajni v dneh po 21. septembra. Natančni razpored visi v veži uršul. meščanske šole. Kdor stanuje izven varnostnega pasu, naj si preskrbi pravčasno prepustnico. — Ravnateljstvo.

u— Drž. učiteljske v Ljubljani. Ravnateljstvo drž. učiteljske v Ljubljani sporoča: 1. Ponavljalni in razredni izpiti se bodo pričeli dne 16. septembra ob 8. po razporedu, ki je nabit na oglasni deski v veži Marijanišča. 2. Kdaj bodo sprejemni izpiti za I. letnik in kdaj in kje bo vpisovanje za učiteljske, obe vadnici in otroški vrtec, bo navneteljstvo še sporočilo. Ravnateljstvo.

u— Vpisovanje na abiturientski tečaj T-I zbornice na drž. trgovski akademiji v Ljubljani se vrši vsak dan od 10. do 12. ure do 26. t. m. Predavanja se bodo pričela 1. oktobra ob 8. uri jutraj. Završni

Ljubljanski podžupan med novinarji

Ljubljana, 12. sept. Danes dopoldne ob 11 uri je ljubljanski podžupan comm. dr. Tranchida posetil prostore Novinarskega društva v Novinarskem domu. Predsednik društva g. Železnik je pozdravil odličnega gosta s kratkim nagovorom, nakar se je g. pod-

župan zahvalil z iskrenimi in prisrčnimi besedami za prijazen sprejem in pozdrav. Dr. Tranchida je zagotovil novinarje svoje naklonjenosti in izrazil pripravljenost mestne občine, podpirati tudi v bodoče v okviru danih možnosti novinarje in njih stremeljenja. Gost ni štedil z laskavimi besedami na naslov naše Ljubljane in je v nadaljnjem neprisliljem razgovoru ponovno poudaril, kako zelo mu je všeč bela Ljubljana in kako zelo mu je pri srcu nje blaginja.

Sprejemu sta poleg odbornikov Novinarskega društva in glavnih urednikov ljubljanskih dnevnikov prisostvovala tudi g. inž. Milko Pirkmajer in g. dr. Angiolo Fabroni, predsednik in sindikalni ekspert Pokrajinske zveze svobodnih poklicev in umetnikov za Ljubljansko pokrajino.

Izpiti v septemborskem roku se pričnejo 17. t. m. po sporedu, ki je razglašen na uradni deski.

u— Na drž. trgovski akademiji v Ljubljani se pričnejo završni izpiti v septemborskem roku dne 17. IX., razredni in popravni izpiti dne 22. IX., popolnili izpiti za sprejem v III. razred in privatni izpiti dne 22. IX. po sporedu, ki je razglašen na uradni deski.

u— Ravnateljstvo IV. moške realne gimnazije v Ljubljani sporoča, da se bodo izpiti v jesenskem roku vršili po sledečem razporedu: 1. Popravni in razredni izpiti za razrede I.—III. in V.—VII. 16. in 17. septembra; začetek ob 8. uri. 2. Višji tečajni izpit 18.—22. septembra; začetek ob 8. uri. 3. Nižji tečajni izpit 18.—21. septembra; začetek ob 8. uri. 4. Privatni izpiti od 18. septembra dalje; začetek vsakokrat ob 8. uri. 5. Sprejemni izpiti 25. in 26. septembra; začetek vsakokrat ob 8. uri. Natančni sporedi so objavljeni poleg ravnateljeve pisarne. Učenci, ki stanujejo zunaj črte, naj si pravčasno preskrbe propustnice, vsi pa, ki bodo delali pismene izpite, naj prinese s seboj pisalne potrebščine. Seja vsega učiteljskega zbora bo dne 15. septembra ob 9. uri.

u— Pouk modernih jezikov — nemščine, italijanščine, francosčine za začetnike in spretnješe, na osnovi konverzacije. Dopoldanske, popoldanske in večerne ure. Prijavljanje dnevno od 8—12 in od 14—16: Mestni trg 17/I, desno.

u— Znanje stenografije in strojepljiva vam odpira vrata v vsako službo, zlasti v trgovskih, industrijskih in časopisnih podjetjih. Pouk v središču mesta: Mestni trg št. 17/I, desno. Prijavljanje dnevno od 8 do 12 in od 14—16.

u— Privatna dvorazredna trgovska šola Zbornice za trgovino in industrijo, Gregorčičeva 27, (Trgovski dom, poleg Visokega komisariata) vpisuje vsak dan dopoldne.

u— Velikodušen dar kirurški kliniki. Gospod Jelčić Angelo je podaril kirurški kliniki 1500 Lir. Najlepša hvala!

u— Zahvala. Vsem, ki ste nam ob tragični izgubi naše srčno dobre, nepozabne Olge kakor koli izkazali svoje sočutje, darovali cvetje in jo v tako častnem številu spremlili na njeni zadnji poti, se prav priročno zahvaljuje rodbina Frana Mlakarja, mestnega učitelja v pokouju.

u— Zasebni plesni pouk — začetniški in nadaljevalni — pri mojstru Jenku se zopet nadaljuje. Informacije od 12. do 13. in od 18. do 19. ure v »Nebotčniku«, 4. nadstropje.

u— Za balnearje. Na današnjo nedeljo bo ob 9 dopoldne balnearska tekma med Šiškarji in Rožnodočci na igrišču g. Šilbarja-Priprorčarja v Jernejevi ulici.

u— Priporočila se cenj. damam Salon »Truda«, Ulica 3. maja 5. Novi modeli — novo vodstvo. Izvršujejo se popravila.

u— Novo!! Otvoril sem elegantno uprjemeno novo slaščičarno na Starem trgu št. 8. Se priporočla Dolinšek Joža.

Iz Novega mesta

u— Vpisovanje v Enoletni trgovski tečaj v Novem mestu se vrši dnevno v novem šolskem poslopiu na šmihelski cesti v Kandiji od 9. do 11. Pričetek pouka 21. septembra.

Iz Gorenjske

Na deželni gospodinski šoli pri Gospe Sveti, ki je najstarejša gospodinska šola v Nemčiji in se je na njej izobrazilo že tudi dosti kranjskih deklet, je te dni slovesno zaključila šolsko leto. Pri tem je bilo sporočeno, da bo šola prihodnje leto praznovala svojo 60. letnico. Gojenkam sta predavala o bodočih nalogah zastopnik gauleiterja in deželni kmetijski vodja Huber.

Celovško jesensko žegnanje je bilo prirejeno tudi letos in ni izgubilo na svoji privlačnosti. V soboto in v nedeljo je bilo zelo živahno na zabavišču in po pivnicah. Celovško prebivalstvo se je spet enkrat prijetno razvedrilo.

Filmske predstave za mladino. Kakor izkazuje celovška statistika, je bilo v preteklem igralnem letu vzporednih na vsem Koroskem 319 filmskih predstav, ki so se vršile v 47 kinematografih. Vsega

skupaj je tem predstavam prisostvovalo nekaj nad 60.000 gledalcev, v pretežnem delu iz vrst mladine. Udeležba je bila višja, kakor prejšnje leto.

Žrtve hudega konja. V beljaško bolnišnico so pripeljali 24 letno kmetico Ano Filipčičovo iz okolice. Hud konj jo je silovito udaril v trebuh, ga se je zgrudila nezavestna. Poleg notranjih poškodb ima strto levico.

Mlad reševalec. V Vrbskem jezeru se je kopal neki izletnik, ki pa ni znal plavati. Naenkrat se je začel potapljati. Bila je vsa sreča, da se je tam kopal tudi 12letni Hans Koch, sin bližnjega gostilničarja. Koch je rešil že dva nesrečnika, ki sta se potapljala in je spravil tudi tretjega nesrečnika na kopno ter mu rešil življenje.

Iz Spodnje Štajerske

Novi grobovi. V Rušah je umrl 80letni Anton Serneč, v Mariboru rezervni podporočnik Jožef Fürstner, ki se je udeležil že prve svetovne vojne, v mariborski bolnišnici 50letna Elizabeta Fekonja, na Počkavi 65letna vinarica Rosa Jenlenko, na Madvedjem selu 68letni Rok Krašovec, pri št. Jurju ob južni železnici pa 75letni Janez Fajdiga.

V Dobovi je gostovala skupina, ki prireja po brežiškem okraju vsake večere. Skupino vodi Marta Fischerjeva. Dvorana je bila dobro zasedena. Dekleta so uprizorila veselo igrano in poskrbela za ostali spored, ki je trajal vse popoldne.

V Račjem so priredili vsaki večer v grajski dvorani. Pri tej priliki se je prvič predstavil domači šramel. Dekleta so predvajala razne plesne in igre ter so zapela več pesmi.

Tekmovanje izložb v Mariboru. Delovno politični urad za Maribor—mesto je razpisal nagradno tekmovalstvo za okrasitev izložb ob priliki okrožnega dne, ki bo v Mariboru prihodnjo soboto in nedeljo. Izložbe naj pokažejo, kaj vse si dandanes lahko kupec nabavi v mariborskih trgovinah.

Na debelo je veržili delavec Jakob Vesjak, doma iz mariborske okolice. Že več mesecev je potoval po ptujskem okraju, nakupoval različna živila in jih dovažal v Maribor. Zaposlen je bil pri nekem velikem gradbenem podjetju v Mariboru, kjer so mu dajali dopust, da je lahko dovažal živila. Njegova pomagala sta bila Karel Čermšek in Franc Terbovc. Vsi trije pridejo pred sodišče.

Ze tridesetkrat je bila kaznovana 56 letna Ana Frankova, doma v celovški okolici. Te dni se je morala zagovarjati pred grajskim sodiščem, ker je kradla obleko in živila. Kot nepoboljšljiva tatlica je bila obsodena na 6 let ječe.

Vlomna tatvina je bila izvršena pri posestniku Ludviku Grašiču v Bistrici pri Mariboru. Tatovi so odnesli 60 kg težko svinjo in kunce.

Pri prešljanju sadja se je ponesrečil 26letni Josip Zlodej na Zgornji Polskavi. Stiskalnica se je odvila in je silovito udarila delavca. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico.

Stekel pes se je pojavil v Zg. Kungoti. Napadel je nekega otroka. Orožnik je psa ustrelil in je bila ugotovljena steklina. Oblastva polzveduje za morebitnimi ostalimi žrtvami steklega psa.

Razdeljevanje formularjev za prijavo kuriva

Ljubljana, 12. septembra. Včerajšnjo soboto 12. t. m. je pričela mestna občina razdeljevati posebne obrazce za kurivo v smislu novih uredb za ureditev proizvodnje, trgovine in porabe rudninskega kuriva, drv in lesnega oglja, ki sta izšli v 70. številki »Službenega lista« dne 2. septembra. Te obrazce bodo dostavljali izročili hišnemu lastniku, hišnemu upravitelju oziroma hišniku, ki jih mora takoj dostaviti vsem družinskim glavarjem, poslovojem trgovinskih oziroma gostinskih obratov, upravnikom zasebnih ali javnih uradov, upraviteljem ustanov in sploh vsakomur, ki je v hiši neposreden najemnik takih prostorov, ki potrebujejo kurivo bodisi za kuho ali za ogrevanje. Za podnajemnike bo napravil prijavo stanodajalec obenem z lastno prijavo. Vsak najemnik takih prostorov bo moral izpolniti dve tiskovini. Zlasti opozarjamo, da morajo oddati prijavo tudi oni, ki imajo že dosti kuriva. Pred izpolnitvijo prijave naj vsak točno prebere navodila, ki so na obrazcu. Prijavni obrazci naj se ne mažejo, naj se ne poglabajo, ker bodo uradu služili kot kartoteka. Posebej tudi opozarjamo, da je treba vse prijave izpolniti v metriskih stotih (g), t. j. 100 kg. Vsi najemniki prostorov naj te tiskovine takoj izpolnijo in naj jih vr-

Na koncertu violinista Karla Rupla

Glasbena Matica je v petek začela sezono s koncertom priznanega violinista Karla Rupla. Prireditelj je privabil lepo število koncertnega občinstva, tako da je bila velika filharmonična dvorana do malega zasedena. Koncertu so prisostvovali komisar Glasbene Matice prof. dr. A. Budrovich, prof. Umberto Urbani in nekateri drugi zastopniki italijanskega kulturnega kroga.

Karlo Rupel se je povzpela na vodilno mesto med našimi mlajšimi violinisti. Odlikuje ga poleg velikega tehničnega znanja in estetsko-formalnih kvalitet igranja močan umetniški temperament, ki daje njegovi interpretaciji violinjskih skladb posebno čustveno barvitost in sočnost. Zdi se, da se je v zadnjem času še izpopolnil v vseh odlikah svoje reproduktivne umetnosti. Zato je nudil njegov koncert nepozaben umetniški užitek.

K temu je prispeval svoj delež tudi dobro izbrani in odlično urežbeni program. Jedro koncerta je tvorila Lavova »Span-ska simfonija« v treh stavkih, s katero je umetnik zaključil prvi del koncerta. Začel ga je z Veracinjevo sonato, zelo ljubeznim, melodično bogatim in lepim delom, ki kakor nalašč ustvarja začetno razpoloženje na koncertu in povečuje duhovno sprejemljivost občinstva. Nato je umetnik odigral Bachov krajši, a tehnično zahtevni Adagio iz prve sonate za violin solo. Lavova že omenjena simfonija je bila najboljše točka tega programa, ki je že zato in zaradi svojih petih umetniških sestavin nudila koncertantu največ prilike, da pokaže svoje mojstrsko obvladovanje instrumenta in svoj sil-

Polar. Na Mali Smaren ponoči je nastal požar na domačiji posestnice Tere-zije Podgorečeve pri Sv. Barbari pri Mariboru. Pogorelo je gospodarsko poslopje. Škoda: cenijo na 5000 mark. Zgorelo so rešili.

Iz Hrvatske

Nova zdravniška zbornica. Hrvatski minister za narodno zdravje je izdal dva nova zakona, s katerima so se pričele uvajati reforme v hrvatskem zdravstvu. Eden izmed zakonov določa ustanovitve nove zdravniške zbornice, ki bo enotna za vso državo. Zbornica bo organizirana na voditeljskem načelu. Drugi zakon delekosežno omejuje privatno prakso zdravnikov, ki so v javni službi.

Nemško fotoamatersko društvo v Zagrebu ustanovljeno. V okviru zagrebske krajevne nemške skupine je bilo ustanovljeno fotoamatersko društvo. Organizacija bo posvečala največjo pozornost tehničnim posvetovanjem. V najkrajšem času bo ustanovljen tudi lasten laboratorij.

Delavski govorniški tečaj. Pred dnevi se je v Zagrebu začel delavski govorniški tečaj. Obiskuje ga 80 udeležencev v starosti od 19 do 25 let. Namen tečaja je mlad delavce izuriti v govorništvu, da se jim s tem omogoči politično delovanje.

Ob grobu mlade Erede

V ljubljanski bolnišnici je umrla po kratkem trpljenju za angino v cvetu svojih 22 let gđ. Breda Gala, hčerka upok. višjega

daynega kontrolorja iz Ljubljane. Svoje so izgubili z najmlajšo hčerko vso oporo in vso radost. Mnogo pogrebcev je spremilo Bredico do groba, oče pa je žilil svojo žalovanje v naslednje posložitve pesnic:

Moji Bredici v slovo

Prisluhni, hčerka, glas očeta, ki zadnjič ti dani v slovo: odkar si bila ml spočeta, sem ljubil, čuval Te skrbno.

Ko bila si v najlepšem cvetu pred se poldical Te je Bog. Ne boš v napatje temu svetu ki poln je varanja, nadlog.

Naproti ti prišla bo mati prišla bo v spremstvu bratcev dveh, objela v blaženosti zlati Te bo po muke polnih dneh.

Oj zbogom, zbogom Breda moja, ne morem priti po slovo; jaz v srcu nosim dela Tvoja in tuga lažja je takó.

nejo hišnemu gospodarju, upravitelju oziroma hišniku, kamor bodo prišli ponje dostavljali že po treh dneh od dneva, ko so jih dostavili. Če dostavljali ne bodo dobili pri hišnem gospodarju oziroma upravitelju vseh formularjev, ne bodo čakali nanje, temveč bodo vzeli samo one, ki bodo pripravljene. Pristojni urad pa zakasnelih prijav ne bo sprejemal.

Vsa industrijska podjetja kakor tudi vsi obrtniški obrati in delavnice, ki rabijo kurivo za pogon svojih produkcijskih naprav, bodo pa prejeli tiskovine direktno pri uradu za razdelitev kuriva pri korporacijskem svetu v Beethovnovi ulici od 15. t. m. dalje.

Opozarjamo tudi, da bodo prijavljene podatke kontrolirali na licu mesta posebni organi. Za kaznovanje neresničnih prijav je pristojno vojaško sodišče, kar pomeni pa do 2 let zapor.

Pri razdeljevanju drv po 80 kg so seveda prvi na vrsti tisti, ki sploh še niso dobili drv, zato naj pa oni, ki so jih že dobili po 25 kg za osebo, pridejo ponje šele po 20. septembru t. l., oziroma takrat, ko bo trgovce že odpravil druge stranke. Zaradi hitrejših delitve kuriva med prebivalstvo naj pa ljudje ne zahtevajo samo žaganih drv, temveč naj bodo zadovoljni s celimi poleni,

ni umetniški vzgon; poleg tega je bila ta velika skladba za violino in klavir tudi pravo odkritje v naši koncertno-programski politiki. Skladba obsega stavke: Allegro non troppo, Andante in Rondo ter je polna ognjevitosti in dinamike. S svojimi lepotami, ki je zanje zastavil violinist Rupel svoje velike sposobnosti, je očitno osvojila vsakega poslušalca.

Drugi del koncerta je obsegal krajše točke. Predvsem Tartinijeve »Variacije na Corelljev temat«, zatem domačo skladbo Korkelj Škerjanc »Ostinato«, na Debussyjev nežni glasbeni pastel »Deklica lanenih las« in Sarasatovo nekoliko daljšo skladbo »Ciganski napetiv«. Vse te skladbe so dosegle v Rupelovi interpretaciji in izvedbi krasen uspeh. Rahločutna, skoraj bi rekli: iz mesečine stkana

MODA IN DOM

K preprosti črni obleki

Preprosto črna obleka lahko spreminjamo z nešteti podrobnostmi, da je vselej drugačna, kadar jo oblečemo. Vse poznamo že dovolj dobro prikupni učinek belega veznega ovratnika, ki ga pripnemo na črno obleko, kadar hočemo biti posebno elegantne. Črna obleka pa morejo poživiti tudi

gladke, precej dolge rokavice, ki jih izberemo v živi barvi. Takšne usnjene rokavice združijo celo večnost in se lepo podajo tudi k drugim oblekam. Še vedno pa premla cenimo učinek barvastega nakita na gladki črni obleki. Tu gre za fantazijski nakit iz keramike ali iz barvastih kamnov ali tudi iz lepo pobarvanih školjk. Takšen nakit je poceni in se čudovito apartno odraža od gladke temne obleke.

Obleke za poklic

Leto za leto grede mnoge od nas vsak dan v pisarno. Tu hočemo biti čedno in ven-

dar ne vsiljivo oblačene, pri tem pa moramo štediti s svojimi sredstvi! V tem primeru nam pride prav drobno karirasta dvo-

delna obleka z nagubanim krilom in prav kratko jopico, pod katero lahko nosimo vse volnene pulloverje in menjamo vse bluze, kar jih premore naša garderoba. Svež ovratnik lahko stori čudež na stari, že ponošeni obleki, ki jo nosimo v pisarno. Ni potreba, da bi bil takšen ovratnik tako majhen, da ga je komaj videti — čim širša je ploskev ovratnika, tem bolj se nam bo zdelo obleka poživljena. Štirikoten, z nagubanim obrobkom obdan ovratnik lahko izdelamo tako, da ga je moči pripeti na obleko z gumbi. Najboljše je, če si k eni in isti obleki napravimo več takšnih ovratnikov v različnih barvah in iz različnih tvojiv, da je obleka videti drugačna, če jih menjamo.

Vse pride prav

V marsikaterem predalu leže leta in leta ponošene usnjene rokavice in brezupno čakajo konca. Na te rokavice so raztrgani prsti, tam spet so šivi tako pokvarjeni, da jih ni moči zakrpati. Od takšnih rokavic odrežemo prste, razparamo tudi šive teh prstov in vse delčke lepo nabavimo na debeli niti. Na ta način dobimo usnjeno gobo, ki jo lahko imenitno uporabimo za čiščenje oken.

Večje ploskve, ki so nam še ostale od rokavic, pa sešijemo s strojem skupaj in tako dobimo majhno usnjeno krpo za čiščenje srebrnine.

Nekoliko praktičnih nasvetov

Posušeno kremo za čevlje lepo raztopimo z nekaj kapljicami toplega mleka. Prekajane klobase, safalade in podobno lepo olupimo, če jih položimo še prej za pol minute v mrzlo vodo.

Okoli ročaja kozice tesno ovijmo tanko vrvice, pa ga bomo lahko prijeli, ne da bi se opekli.

Metla zdrži delj časa, če jo po sredi trdno ovijemo z dokaj široko progno iz blaga.

Zelenjavno omloto brez jajca in mleka napravimo iz 750 g dušene sesekljane zelenjave (v ta namen lahko uporabimo tudi ostanke kakšne prikuhe), iz 100 g moke, nekaj vode, soli in popra. Najprej prepražimo zelenjavo samo v kozici, potem pa jo zalijemo s testom, ki smo ga napravili iz vode in moke ter lepo spečemo na obeh straneh kakor pravo omloto. Kompot hitro ohladimo, če ga postavimo v skledo z mrzlo vodo, ki smo ji dodale nekaj grobe soli.

SPORT

Paberk iz avtomobilizma

Egiptovski avtomobilski klub je oblastveno zaprt že od meseca julija in sicer so ga dali Angleži zapečatiti zaradi tega, ker so baje baš tamkaj, razširjali največ lažljivih govorov. Seveda so bila vsa ta pripovedovanja protiangliška.

V Franciji izdelujejo načrte za tipizacijo motornih koles. Razen tega proučujejo tudi zgraditev pomožnega motorja z majhno kubituro za kolesa. Kako bodo dobili goriva za te motorje, ki brez njih seveda tudi ne delujejo, je drugo, verjetno še težje vprašanje.

KAJ VEM? KAJ ZNAM?

366. Kaj je fandango?
367. Kaj sta obe Sirti?
368. Kaj je učinkovitost stroja?

369. S skakačem

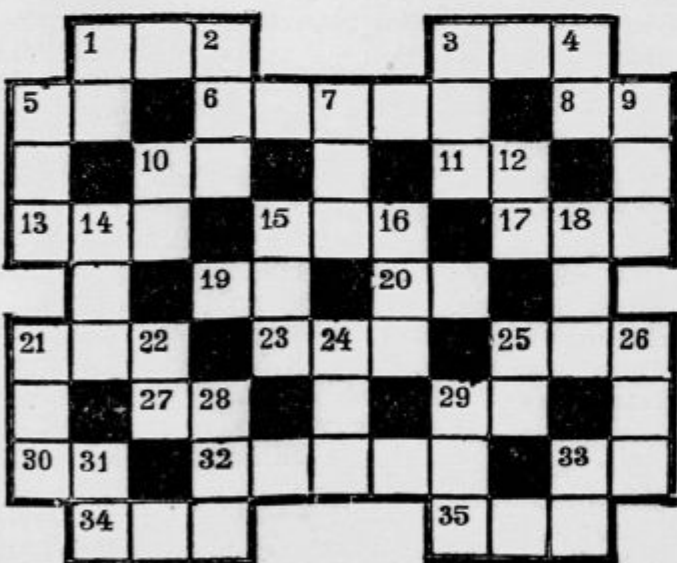
Skakač v zgornji sliki mora dospeti do polja, ki je označeno s 23, in sicer tako,

da opravi s svojimi običajnimi skoki najprvo levo polovico deske, potem desno.

370. Križanka

Vodoravno: 1. konica, 3. predlog, 5. romanski člen, 6. mestni predel, upravna enota, 8. ploščinska mera, 10. učenje, 11. pripovedna pesnitev, 13. gibalni pojav, 15. organ, čutilo, 17. žensko ime, 19. veznik, 20. spodnjebovalnica, 21. nikalnica, 23. ime slovenske filmske igralka, 25. evro! 27. veznik, 29. nada, 34. oblika glagola biti, 32. duševni oče, izdelovalec, 33. povratni zaimek, 34. afriška ptica, 35. žensko ime.

Navpično: 2. struja, 3. osebni ali svojilni zaimke ženskega spola v sklonu, 4. pritrilnica, 5. pogon, zasledovanje, 7. pregovor, 9. železov oksid, 10. panj, 12. grška črka, tudi število, 14. žensko ime, 15. osebni zaimke v množini, 16. osebni pojav v ednini, 18. hčerkin mož, 21. organ, čutilo, 22. ožiralni zaimke, 24. rimski cesar, 25. pripovedna pesnitev, 26. naprava pri vozu, 28. besedila, ki izražajo povelje ali željo, 29. časomer, 31. osebni zaimke, 33. oblika glagola biti, naslonica.

365. Koliko kvadratov?

Približno 400 kvadratov iz žveplenk napoln površino kvadratnega metra.

Mali oglasi

Kdor išče službo plača za vsako besedo L — 30, za drž. in prov. takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L 2 — 30. Najmanjši iznos za te oglase je L 7 —. Za žentive in dopisovanja je plačati za vsako besedo L 1 —, za vse druge oglase L — 60 za besedo, za drž. in prov. takso L — 60, za dajanje naslova ali šifro L 3 —. Najmanjši iznos za te oglase je L 10 —.

Službo dobi

Gospodično

staro od 24 do 26 let, zmožno samostojnega vodstva pisarne, sprejemno. Obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Abitujentka«. 12137-1

Dekle za vsa

kmečka in gospodinska dela sprejemna. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12177-1

Hišnika

poštenega in delovnega, iščemo za večjo hišo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva hišnika«. 12106-1

Gosp. pomočnico

čisto in pošteno in kuharico sprejemna. Plača 200—300 lir. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12136-1

Služkinjo

za vsa hišna dela sprejemna. Plača dobra, hrana zadostna. Verstovski-va 27, Mirje. 12083-3

Iščem

pošteno služkinjo za vsa hišna dela. Večna pot 3. 1211-1

Praktikantinja

za popravila nogavic, spretno v krpanju, sprejme specialna popravila. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna zaposlitev«. 12126-1

Gosp. pomočnico

iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12032-1

Čevlj. pomočnika

sprejme takoj za popravila Brodnik, Rimska c. št. 21. 12016-1

Mlajše dekle

za pomoč pri gospodinstvu in otroku sprejemna. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12165-1

Postrežnico

vsak dan pol dneva sprejemna. Gršina, Celovška c. 44. 12156-1

Kuharico

perfektno, mlado, k dvočlanski družini, sprejemna. Plača zelo dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra oskrba«. 12181-1

Mizarja

spretnega, za izdelavo šatulj itd., takoj sprejemna. Vavpetič, Tyrševa cesta 35, Ljubljana. 12201-1

Slaščič. pomočnika

veščega izdelovanja bonbonov, sprejemna takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bonboni«. 12192-1

Postrežnico

all služkinjo, sposobno vseh gospodinskih del in kuhinjskih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ura in poštena«. 12238-1

Postrežnico

za dopolnilne ure sprejemna za šisko. Dobi lahko tudi sobico s posebnim vzhodom. Vprašati Fototehniko, Tyrševa 15. 12234-1

Samostojno kuharico

veščo tudi ostalih gospodinskih del iščem posebnim vzhodom. Popolnoma Williann, Slomškova 3-1. 12226-1

Krojačico ali

z obrtnim listom sprejemna. — Ponudbe pod »Takoj« na ogl. odd. Jutra. 12224-1

Službe išče

Gospodična

večja nemščina, francoščina, italijanščina, z bolnišnično diplomom, išče mesta bolničarke, vzgojiteljice ali kaj podobnega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva 555«. 12087-2

Postrežnica

išče za enkrat ali dvakrat na teden popoldne zaposlitev takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažnost«. 12080-2

Fotograf. pomočnik

negativ retušer, leica aparat, išče zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Photo«. 12093-2

Želim menjati

službo k boljši družini, javna vseh hišnih del in kuhinje. Grem tudi v gostilno. — Gabrijela Bello, Puceljčeva 6 pri hišniku. 12010-2

Inteligentna gospa

varčna, vajena gospodinstva, želi službo pri starejšem gospodu ali gospe. Reference na razpolago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena in zanesljiva«. 12065-2

Upokojenka

mlajša, samica, išče zaposlitev pri otroku, pomoč v gospodinstvu ali karkoli, proti skromni sobici ali prehrani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna«. 12019-2

Trgovsko

naobražena gospa ljubljanka, prevzame upraviteljsko hišo. Verzirana, strogo zaupna oseba. Naslov: Mikar, pri Zalar, Cesta 29. okt. št. 10. 12064-2

Vdova

gre samostojno starejšemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Varčava«. 12063-2

600 lir nagrade

dobi tisti, ki bi priskrbel primerno delo pridnemu mlademu fantu s 5 razredi srednje šole. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridno življenje«. 12059-2

Natakarica

mlada, prijazna, išče zaposlitev. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12029-2

Boljša gospodična

z znanjem italijanščine, nemščine in slovenskega jezika, išče zaposlitev k otrokom, za soborico ali prodajalko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposobna«. 12012-2

Gospodična

mlada, za večletno prakso, inteligentna, z znanjem nemščine, išče službo pri otrokih ali kaj silnega. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plemenita«. 12161-2

Uradnica

z popolno trgovsko izobrazbo ter večletno prakso v industrijskem podjetju — išče zaposlitev. Sprejme tudi mesto začelnice. Cenj. ponudbe v vseh poslovalnicah Jutra pod »Zasluzka potrebna«. 12230-2

Iščem službo

k otroku. Imam temu primerno izobrazbo. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »222-1«. 12123-2

Negovalka otrok

s tozadovno izobrazbo išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod številko »333«. 12122-2

Vajenci (-ke)

Frizersko učenko sprejme takoj Frank Hilda, Zeljarska ul. 11, Kozleja. 12048-1

Brivskega vajenca

in vajenke sprejemna takoj, Ivan Merlak, Sv. Petra cesta 76. 12030-1

Frizersko vajenko

sprejme salon Frank, Stritarjeva ul. 1, Kresija. 12140-44

Učenko

sprejemna v trgovino z elektroinženirskimi predmeti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena 59«. 12040-44

Trgovina z mešanim

blagom sprejme vajenca iz Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošten in pridne«. 12088-44

Vajenca

sprejemna proti takojšnjemu plačilu za soboslikarsko in plekarstvo obrt. Ernest Remžar, Kolodvorska 18. 12181-44

Vajenko

močno, zanesljivo in prično sprejme ljubljansko trgovino v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takoj«. 12037-44

Frizersko vajenko

sprejemna. Korun Ivan, Sv. Petra cesta 19. 12167-44

Krojaška vajenca

sprejemna. Puhar, Komenskova ulica 18. 12164-44

Frizersko vajenko

sprejemna takoj. Popit Viktor, Cankarjeva nabrežje 3. 12037-44

Kroj. vajenca (-ko)

sprejme takoj modni salon Zanoškar Ludvik, Cesta Viktorja Emanuela št. 15. 12107-44

Poučjem

italijanščino in nemščino vsoino in za zmeraj cenj začelnice in konverzacija. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Uspešno«. 12067-4

Stenografijo

poučuje Povšetova ulica 46-1. 12014-4

Italijanščino

za začetnike, in konverzacija poučuje Skopin Sanja, Miklošičeva 13-III. 12207-4

Profesor

sprejme popoln pouk učencev real. gimn. in nižje realke. Italijanščina, nemščina in francoška konverzacija. Sprejme tudi mesto domačega učitelja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vesten«. 12203-4

Prodaj

Otroški voziček globok in zelo širok, dober ohranjen, naproday pri Pegan, Tyrševa 1b-V. 12143-6

Prodaj

pernatno odejo in blazine s preoblekami, rjuhe, slike, zavese itd. Pregled od 13. do 16. ure. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12142-6

Prodaj

novi »cizor« platno do 500 kg nosilnosti, tudi za menjam za blago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Živeči«. 12173-6

Steklenice

več tisoč komadov, bučelj, radenske itd. prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Čiste steklenice«. 12171-6

Prodaj

kopalno banjo in peč za kopalnico. Kozlejska 17. 12169-6

Voz na gumi kolesih

prodaj. Oglada se pri: Franc Petkovšek, kolar, Holzapfiova 21. 12110-6

Foto-kopirapar

nov, prodaj, Malejeva ul. 9, Kodeljevo. 12104-6

Elektr. kuhalnik

na dve plošči, nov, prodaj Simandi, Kersnikova 11. 12171-6

Višinsko sonce

stari model, v dobrem stanju, zelo ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 12221-6

Novo posteljo

skoro novo, z žimnico, prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 12236-6

30 m² pločevinaste

strehe prodaj Tribuč, Sodarska 2 nad florjansko cerkvijo. 12133-6

Razno pohištvo:

mize, stole, fotelje, slike, ogledala, svetilke, vaze, starine, preproge, blazine, knjige itd. prodaj Tribuč, Sodarska 2 nad florjansko cerkvijo. 12132-6

Prodaj

nihhalno žago, Böhm-flovo, kinoapar za normalni film. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12131-6

Otomano

skoraj novo, prodaj. — Milčinskaga ul. 51-I. 12153-6

Forziere

nuovo, intavolato, rivestito tela guarnimento cromo, lavoro a mano, si vendi per 200 lire. In vendita anche una bella pellice di volpe. — Via 29 ottobre, plantereno, porta no-1. 12071-6

Omara kovček

nov, iz furnirja, prevlečen s avto-platom, okorja iz kromkrovine, vse ročno delo, prodaj za 2000 lir. Istotam prodaj zelo lepa lisičja bomba. — Cesta 29. oktobra, pritličje, vrata 1. 12071-6

Krasno starinsko

vitirno in pristni samovar ugodno prodaj. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12070-6

Prodaj

štedilnik (Tischherd) s kotličkom za vodo in gostilniški ventilator. — Breg 18, pritličje. 12068-6

Plinski aparat

za kopalnico, nov, ugodno prodaj. — Informacije iz prijaznosti v trgovini »Brusor«, Bleiweisova c. 37a (prej Dunajska). 11963-6

Kompletno posteljo

s posteljnino prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12082-6

Snežke in čevljičke

za otroke 2—3 let, naproday. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12078-6

Otroški voziček

skoraj nov, prvovrsten material in otroški stojališče prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 12076-6

Prodaj

Prodaj
v centru Beogradu veštinstvo, prodajno, po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Novi« zgrad-
ba. 12147-20

Prodaj na Prulih
dvoetnostno hišo z
velikim vrtom. Ponude
na ogl. odd. Jutra pod
»Krasna lega«. 12146-20

Prodaj v Ljubljani
lepo parcelo. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Stavbna parcela«. 12145-20

Kupim
veštinstvo hišo ali
vilo v Ljubljani. Ponude
na ogl. odd. Jutra
pod »Takoj gotovina«. 12144-20

Kompleks
6 parcel pred
remizo. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »s.p.
parcel«. 12116-20

Hišo
dvoletno, prodajno, po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Pri cestni železni-
ci«. 12115-20

Parcelo
večjo, ob Dolenjski ce-
sti, kupim. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Dolenjska«. 12113-20

Hišo
staro, v strogem centru,
kupim. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Fo-
drem«. 12112-20

Stanovanje
v strogem centru, 3 do
4 sobno, kupim. Plačam
dobro, samo tri ose-
be. Ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Zelo mi-
lik«. 12111-20

Prodaj
stavbno parcelo na
Šmartinski cesti blizu
šole, 500 m², po 120 lir
za m². Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 12130-20

Prodaj
enonadstropno osem-
stanovniško hišo blizu tr-
gove cerkve. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Lir 350.000«. 12151-20

Prodaj
tristanovniško vilo z
velikim vrtom ob Celov-
ški cesti. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Cena po dogovoru«. 12150-20

Prodaj
na Dolenjskem večje po-
sestvo z obsežnim nez-
sekanim gozdom. Ponude
na ogl. odd. Jutra
pod »Lir 200.000«. 12149-20

Vogalno parcelo
lepo, v severnem delu
mesta, v bližini Blet-
ske ceste prodaj. In-
formacije pri vratarju,
Rimski trg 1. 12069-20

Trinadstropna
nova hiša
(ali polovica), davka
prosta, v centru, ugod-
no napredaj brez pose-
dovalca. Zleknik Jutra,
Prule 6. 11765-20

Dvostanov. hišo
v Ljubljani prodaj. Na-
slov v vseh poslovalni-
cah Jutra. 12073-20

Komfortno vilo
na Prulah prodaj za
L. 700.000.—. Veliki sadni
vrt. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Ideal-
na«. 12125-20

Vilo v Šiški
tristanovniško, z veli-
kim vrtom, prodaj za-
rad izselitve. Nujne po-
nude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Idilčna«. 12124-20

Parcelo v Šiški
2300 m², prodaj po Lir
80.— m². Ponude na
ogl. odd. Jutra pod »Re-
miza«. 12123-20

Hišo
4stanovniško, v centru,
prodaj za L. 250.000.—
zaradi dolga. Ponude
na ogl. odd. Jutra pod
»Tramvaj«. 12122-20

Hišo
15 stanovanjsko, novejš-
o, v Šiški, prodaj za
L. 900.000.—. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod »Ši-
ška«. 12121-20

Parcelo
v Rožni dolini, 1000 m²
vrta, prodaj za 400.000
lir. Ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Rožna«. 12120-20

Hišo
6stanovniško, donosno,
v mestu, prodaj za Lir
350.000.—. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Rentabilna«. 12119-20

Parcelo
ograjeno v Rožni dolini,
880 m², krasna točka,
prodaj za L. 250.000.—.
Ponude na ogl. odd. Ju-
tra pod »Ni lepše«. 12118-20

Hišo
novo, 6stanovniško, v
Šiški prodaj, kar kupi-
m manjšo. Cena Lir
600.000.—. Plačam z po-
stavnico na ogl. odd. Ju-
tra pod »Imam drugo«. 12117-20

Stavbno parcelo
na Kodeljevem prodaj.
Informacije pri J. Pre-
dovcu, Poljanska c. 73.
12017-20

Prodaj hišo
s 3 lokali in stano-
vanji na Zaloški cesti.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 12051-20

Lepo parcelo
voglno, elektrika, vodo-
vod, pečena zemlja, za
ugodno ceno prodaj. —
Ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Takoj vodo-
voda«. 12047-20

Kupim hišo
dvo- do tristanovniško.
Ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Znotraj me-
je«. 12159-20

Prodaj
krasno veštinstvo hišo
z vrtom. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Južni del«. 12157-20

Prodaj
novo sedemstanovniško
hišo. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Severni
del«. 12158-20

Enonadstropno hišo
sredi mesta, 4stanovni-
ška, z velikim vrtom,
prodaj. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Krasna lega«. 12187-20

Novo hišo
trinadstropno, v Ljub-
ljani, 5 minut od glav-
ne pošte, najsolidnejše
zidana, 12 stanovanj, ko-
palnice, plin, vodo-
trajna postaja, prodaj.
Posredovalci izklju-
čeni. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Lepa
posest«. 12200-20

Prodaj
lepo stavbno parcelo za
gradnjo trinadstropne
stanovanjske hiše, v bli-
žini Linhartove ceste, za
ceno 265.000 lir. Pismo-
ne ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Posredovalci
izključeni«. 12194-20

Prodaj
lepe stavbne parcele v
Zg. Šiški med Celovško
cesto in gorensko pro-
go. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 12193-20

Parcelo
ozirno del lega sonč-
nega vrta v Trzinu, za
prodaj. Ugodni plačilni
pogoji. Cesta na Loko
št. 22, Ljubljana. 12252-20

Parcelo
prodaj na severni strani
Prule. Naslov v ogle-
dih Jutra. 12241-20

Parcele
prodaj v Šiški od 50.000
do 100.000 lir v centru
za šestnadstropno in
trinadstropno itd. Re-
alitetna pisarna — Zajec
Andrej, Tavčarjeva uli-
ca 10. 12240-20

Hišo
s lokali in 4 stanovanji,
sredi mesta, prodaj. —
Ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Stari trg
400.000«. 12219-20

Hišo-vilo
eno- ali večstanovni-
ška, v bližnjem centru,
kupim. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Vrtom
ali brez«. 12218-20

Enonadstr. hišo
v Ljubljani, obsežna z
manjšimi stanovanji ter
vrtom prodaj. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»380.000«. 12228-20

Majhno sobo
oddaj solidnemu gospo-
du s 15. sept. Zrinjske-
ga cesta 17-L. 12135-23

Opremljeno sobo
s prostim vzhodom od-
daj. Ulica stare pravde
št. 3. 12138-23

Sobo
s souporabo kopalnice
v središču mesta oddaj.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 12170-23

Opremljeno sobo
lepo, razno, prostorno,
takoj oddaj. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
12168-23

Opremljeno sobo
sončno, s souporabo ko-
palnice, tik tramvajске
postaje, oddaj takoj. —
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra. 12109-23

Zakonsko sobo
opremljeno, isčeta no-
voporočnica za 1. okt.
Ponude na ogl. odd.
Jutra pod »Domačina«. 12204-23a

Iščem
opremljeno sobo, privat-
no hrano, poučujem ita-
lijansko, francosko, ne-
mščino. — Ponude
meni osebno. Josip Co-
pič, upokojeni profesor,
ogl. odd. Jutra. 12081-23a

Opremljeno sobo
v centru (Celovški cesti)
iščem. Ponude na ogl.
odd. Jutra pod »Stalna«. 12094-23a

Prazno sobo
garsonjero ali pisarniško
sobo s posebnim vzhodom
iščem nujno. Ponude na
ogl. odd. Jutra pod
»Domačina«. 12005-23a

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120 dneh Gustav Levičar,
Medvedova št. 14. 11915-29

Stružnico
1500 mm delovne dolžine
s predložem Norton —
vgrajenim elektromotor-
jem. Teža 1200 kg. Ce-
na 39.500 lir. Dobavi iz
tukajšnje skladišča —
Gustav Levičar, Medve-
dova 14. 12242-29

Stružnice
težke in precizne izvedbe
1500 do 3000 mm, s pre-
dložem Norton in elektri-
čnim — dobav ugodno
v 120